38412 -10-17 .ת.צ

בבית משפט השלום
בראשון לציון

בתי משפט שלום ומשפחה
ראשון לציון (37)
22 -10- 2017
נתקבל/נבדק
חתימה

המבקש: **דב צימרמן ת.ז 033408014**
ע"י ב"כ עוה"ד ישי זילברברג ו/או עדו מלין
מהשדרה המרכזית 15, מודיעין
טל': 073-7422221 ; פקס: 077-4704615

- נ ג ד -

המשיבה: **אלמשהדאוי קינג סטור בע"מ, ח.פ 514340884**
ממשהד 1, ת.ד 1019, 1696700

סכום התביעה האישית: 1.8 ש"ח ₪ (קרן).

סכום התביעה הייצוגית: 1,260,000 ש"ח (הערכה עד שיתקבלו נתונים מהמשיבה).

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

המבקש מתכבד בזאת להגיש לבית המשפט הנכבד בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה, מחסני מזון חינם פלוס בע"מ (להלן: "**המשיבה ו/או קינג סטור**") בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "**חוק התובענות הייצוגיות**").

לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בבקשה, כפי שיפורט להלן.

במסגרת הבקשה מתבקש בית המשפט הנכבד, להורות כדלקמן:

- לאשר את התביעה האישית כתביעה ייצוגית נגד המשיבה.
- קבוצת התובעים אשר מבקש המבקש לייצג הינה:

"כל אדם אשר רכש מהמשיבה מוצרים שמחירם מצוי בפיקוח המדינה וחויב על ידה במחיר גבוה מזה הקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים, והכל בניגוד להוראות חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו - 1996 וצווי הפיקוח ו/או הנחיות המפקח על המחירים אשר הוצאו מכוחו".

- לקבוע את עילות התביעה כמפורט בגוף הבקשה.
- להורות על השבת כל הכספים שנגבו ביתר וזאת בעבור כל לקוח שרכש מאת המשיבה מוצרים אשר מחירם מצוי בפיקוח המדינה וחויב על ידה במחיר גבוה מזה הקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים, בתוספת ריבית והצמדה.
- ליתן צו עשה המורה למשיבה לחדול מגביית מחירים גבוהים מאלו אשר היא רשאית לגבות על פי חוק עבור מוצרים שבפיקוח ולהורות לה לפעול בהתאם לדין וכן לתלות שילוט בנוגע למוצרים המפוקחים ומחיריהם בהתאם לדין.
- להורות למשיבה לחשוף בפני המבקש ובפני בית המשפט הנכבד את מלוא הנתונים הרלוונטיים לצורך זיהוי יחידי הקבוצה והנזק שנגרם להם.

- למנות בודק מטעם בית המשפט הנכבד אשר יבחן את הנתונים שיסופקו, דרך חישובם ואמיתותם.

- ליתן כל סעד נוסף אשר יידרש לצורך קבלת הסעדים האמורים לעיל או כל סעד אחר אשר ימצא בית המשפט לנכון לתת לצורך מיצוי הצדק עם המבקש והקבוצה המיוצגת.

- לקבוע את גמול המבקש ושכר טרחת באי כוחו וזאת בעבור הכנת ההליך וניהלו ובשל הטובה הציבורית שתצמח ממנו.

ואלו נימוקי הבקשה:

א. פתח דבר

1. **תביעה זו עניינה בהחלטת המשיבה לעשות דין לעצמה שעה שהחליטה להפר בריש גלי את הוראות חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו - 1996 (להלן: "החוק") וצווי הפיקוח ו/או הנחיות המפקח על המחירים אשר הוצאו מכוחו, בכך שהיא מחייבת לקוחות אשר רוכשים ממנה מוצרים שמחירם מצוי בפיקוח המדינה, כגון חלב, חמאה וגבינות, במחיר גבוה מזה הקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים.**

2. ויובהר כי התנהלותה של המשיבה, אינה עולה בקנה אחד עם חובתה מכח הדין. אם כן, הדרך היחידה להדביר את התופעה המתוארת לעיל, היא לאשר כנגד המשיבה תביעה ייצוגית זו וזאת על מנת לאכוף את הדין ולהרתיע את המשיבה ודומיה מלהפר אותו.

ב. הצדדים

3. המבקש, הינו אזרח תושב מודיעין, הרוכש מידי פעם מוצרים מאת המשיבה. יובהר כבר כעת כי המבקש הוא "צרכן" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א -1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**").

4. המשיבה הנה רשת סופרמרקטים המפעילה למעלה מ-10 סניפים ברחבי הארץ ואתר אינטרנט המספק שירותי משלוחים למוצריה. המשיבה מהווה "עוסק" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן.

ג. הרקע העובדתי

סיפורו של המבקש

5. ביום 17.07.17 רכש המבקש מספר מוצרים בסניף המשיבה, הממוקם בראש העין.

6. כשהגיע המבקש לביתו, עיין בחשבונית הרכישה, וגילה להפתעתו כי המשיבה חייבה אותו ביתר בעבור גבינה לבנה "סקי" 500 גרם, המצויה בפיקוח, בעבור גבינה לבנה "תנובה" 750 גרם המצויה בפיקוח, בעבור גבינה לבנה "טרה" 500 גרם המצויה בפיקוח, בעבור חמאה "תנובה" 200 גרם המצויה בפיקוח ובעבור כד חלב 2 ליטר של "תנובה" המצוי אף הוא בפיקוח. כך חייבה אותו המשיבה ב-14.4 ₪ שהם **0.60 ש"ח** מעבר למחיר המרבי אותו מותר היה לה לגבות בעבור גבינה לבנה של תנובה, ב-9.8 ₪ שהם **0.60** ש"ח ביתר בעבור גבינה לבנה "סקי" 500 גרם, ב-9.4 ₪ שהם **0.20** ש"ח ביתר בעבור גבינה לבנה של טרה 500 גרם, ב-

7.9 ₪ שהם **0.30** ₪ ביתר בעבור חמאה "תנובה" 200 גרם וב-10.90 ₪ שהם **0.10** ₪ ביתר בעבור כד חלב 2 ליטר של "תנובה". בסך הכל חויב המבקש ב-1.8 ₪ ביתר בעבור המוצרים המצויים בפיקוח.

7. על מנת לוודא כי אין מדובר בתקלה נקודתית בדק המבקש גם את המחירים המפורטים באתר האינטרנט של המשיבה, ושם נוכח לגלות כי ישנם מוצרים נוספים המצויים בפיקוח ונמכרים על ידי המשיבה ביתר: כך כד חלב 2 ליטר של תנובה " המצוי בפיקוח נמכר במחיר של 11.9 ₪ שהם **0.40** ₪ מעבר למחיר המפוקח; גבינה לבנה 750 גרם של טרה נמכרת ב-13.9 ₪ - פער של **10 אג'** מהמחיר המפוקח; וכמובן המוצרים שאוזכרו לעיל.

העתק חשבונית הרכישה וצילום המוצרים המפוקחים באתר האינטרנט של המשיבה מצ"ב ומסומן **נספח א'**.

ד. עילות התביעה

8. להלן יפורטו העילות על פיהן נתבעת המשיבה ויובהר כיצד העובדות שהובאו לעיל מקיימות את המסגרת המשפטית הרלוונטית לכל עילה ועילה.

הפרת חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו - 1996

9. סעיף 11(א)(1) לחוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, אוסר על עוסק למכור מצרך המצוי בפיקוח ונקבע לו מחיר מרבי, במחיר העולה על המחיר המרבי שנקבע לו:

> **(א) (1) לא ימכור אדם במהלך עסקו מצרך ולא יעשה במהלך עסקו שירות במחיר העולה על המחיר הקובע; נקבע למצרך או לשירות מחיר קובע שאינו מחיר מרבי, לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך ולא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, אלא באותו מחיר;**
>
> **(2) נקבע למצרך או לשירות רווח מרבי כאמור בסעיף 12(ב), לא ימכור אדם במהלך עסקו אותו מצרך או לא יעשה במהלך עסקו אותו שירות במחיר שיש בו למוכר או לעושה השירות יותר מהרווח שנקבע.**
>
> **(3) נקבע למצרך או לשירות מחיר מזערי כאמור בסעיף 12(ג), לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך או לא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, במחיר הנמוך מן המחיר המזערי.**

10. לעניין חוק זה, נקבע כי מצרך הנו, בין היתר, גם מצרך דומה למצרך שבפיקוח.

> **"מצרך" - כל חי, צומח או דומם, לרבות מקרקעין, מים, חשמל ומחצבים, וכן זכויות וטובות הנאה, ולרבות מצרך דומה;**
>
> **"מצרך דומה" - מצרך שמבחינת השימוש בו בידי רוכש סביר הינו בעל תכונות דומות ביותר למצרך פלוני, אף אם אינו זהה מכל הבחינות, ואף אם הוא שונה מאותו מצרך במשקלו, בגודלו, באריזתו או בשמו;**

11. צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לחלב ומוצריו), אשר הוצא מתוקף סעיף 12 לחוק, מצווה על מחיר מרבי למוצרי חלב, לרבות חלב טרי לשתיה, 1% שומן ו 3% שומן, גבינות רכות, שמנת, חמאה, ביצים ועוד.

העתק צו הפיקוח האחרון שפורסם ביום 22.2.16 מצ"ב ומסומן **נספח ב'**.

12. באתר המירשתת של משרד הכלכלה מתעדכנים המחירים בהתאם לצווי הפיקוח. כך למשל מופיע מחיר הגבינה באתר:

⊖ גבינה לבנה 5%	250 גרם	3.3	4.6	3.93	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:
גבינה לבנה 5% 250 גרם מהדרין

שטראוס:
גבינת סקי 5%

מוצרים מוחרגים:
גבינה לבנה 5% מועשרת בסידן D ובויטמין (טרה)

ומחירי החלב:

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
חלב טרי 3% שומן בשקית (רגיל)	שקית 1 ליטר	3.82	5	4.27	10/02/2016	להרחבה
חלב טרי 1% שומן בשקית (רגיל)	שקית 1 ליטר	3.59	4.65	3.97	10/02/2016	להרחבה
⊖ חלב טרי 3% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ל	4.23	5.75	4.91	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:
חלב שתיה בכד- 2 ליטר בקרטון ובכד חלב שתיה- 1.5 ליטר (קרטון)

טרה:
חלב 3% שומן – 2 ליטר (קרטון)

שטראוס:
חלב אילת רגיל לא מועשר בשקית או בקרטון לפי המחיר בהתאמה

מוצרים מוחרגים:
חלב מועשר תמבה 1% חלב מועשר יוטבתה 3%,2%,1% בכל האריזות חלב טרי אורגני 3% הרדוף תמבה-משקה חלב בטעם וניל 3%,1% שומן ובלבד שעל גבי האריזה יצוין בכיתוב ברור כי החלב הוא חלב מועשר

הערות:
כל גודל אחר הגדל מחצי ליטר יחשב למצרך דומה וימכר במחיר מרבי יחסי למוצר המפוקח של קרטון /כד ב 3% וב 1%

⊖ חלב טרי 1% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ל	4.23	5.4	4.62	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:
חלב שתיה בכד ובקרטון דל שומן- 2 ליטר

טרה:
חלב 1% שומן – 2 ליטר (קרטון)

שטראוס:
חלב אילת רגיל לא מועשר בשקית או בקרטון לפי המחיר בהתאמה

מוצרים מוחרגים:
חלב מועשר תמבה 1% חלב מועשר יוטבתה 3%,2%,1% בכל האריזות חלב טרי אורגני 3% הרדוף תמבה-משקה חלב בטעם וניל 3%,1% שומן ובלבד שעל גבי האריזה יצוין בכיתוב ברור כי החלב הוא חלב מועשר

הערות:
כל גודל אחר הגדל מחצי ליטר יחשב למצרך דומה וימכר במחיר מרבי יחסי למוצר המפוקח של קרטון /כד ב 3% וב 1%

ומחירי החמאה:

5. חמאה- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
חמאה רגילה	חבילה 100 גרם	2.81	3.8	3.25	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: טרה:

חמאה- 200 גרם חמאה - 200 גרם

מוצרים מותרגים:

תנובה- חמאה מלוחה 200 גר'

הערות:

חמאה במשקל הנמוך מ- 50 גר' אינה "מצרך חמה"

העתק צילום מסך של אתר המירשתת של משרד הכלכלה מצ"ב ומסומן **נספח ג'**.

13. יובהר כי בהתאם להוראות החוק בכל הנוגע ל"מוצר דומה", גם גבינה לבנה 500/750 גרם "סקי" של שטראוס ושל טרה, אשר נבדלת בגודל אריזתה, מצויה תחת פיקוח ועל מחירה להיגזר ולהסתמך על מחירו של גביע גבינה לבנה 250 גרם המצוי בפיקוח. וכך גם על כדי החלב 2 ליטר של תנובה, אשר נבדלים בגודל אריזתם, מצויים תחת פיקוח ועל מחירם להיגזר ולהסתמך על מחירו של קרטו חלב 1 ליטר המצוי בפיקוח וכך גם לגבי חמאה 200 גרם של תנובה.

14. לעניין זה ראוי אף להבהיר כי על אריזות הגבינות והחלב, מצוין, ברחל בתך הקטנה, כי הנם מוצרים המצוים בפיקוח ממשלתי. כיתוב זה הוסף למוצרים המצוים בפיקוח ע"י היצרנים. גם באתר האינטרנט של המשיבה לא מצוין בסמוך למוצרים אלו כי מחירם מצוי בפיקוח – דבר חמור לכשעצמו.

15. וראו בהקשר זה מסמכי המפקח על המחירים מיום 27.5.14 ומיום 5.8.14, בהם הובהרה היטב כוונת המחוקק בכל הנוגע למוצרים דומים (עוד נבהיר כי המפקח הבהיר היטב את הוראות החוק ונתן שהות לעוסקים בכל הנוגע לאכיפה הפלילית בלבד, אך מובן כי במישור האזרחי אין ספק כי הוראות החוק ברורות ומחייבות מעת חיקוקו וראו בת"צ 40303-03-13 **שלו נ' מגה קמעונאות בע"מ** (18.8.14) אישור הסדר פשרה הקובע כי חברי הקבוצה יהיו כל לקוחות המשיבה אשר **במהלך 7 השנים קודם** הגשת התובענה ובקשת האישור רכשו מהמשיבה את המוצרים במחיר גבוה מהמחיר המרבי היחסי בהתאם לצו הפיקוח).

העתק מסמכי המפקח על המחירים מצ"ב ומסומנים **נספח ד'**.

16. מכל מקום, למרות לשון החוק הברורה ולמרות הבהרות המפקח (שניתנו לפני למעלה משנה וחצי), החליטה המשיבה לפעול בניגוד לדין ולגבות מחירים מופקעים מלקוחותיה.

17. ודוק, מאחר וברור כי המשיבה הפרה את הוראות החוק, עילת התביעה (והגדרת הקבוצה, בהתאם) נוגעת לכל סוגי המוצרים הנמצאים בפיקוח וההפרה צריכה להיבדק ביחס לכל אחד ואחד מהם בהתאם למחיר המפוקח במועד בו נמכרו.

הפרת חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981

18. למבקש עומדות, בין השאר, העילות על פי חוק הגנת הצרכן, הטעייה, ניצול מצוקת הצרכן והפרת חובת הגילוי לפי סעיפים 2-4 בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**"); חוק הגנת הצרכן קובע בסעיף 2, בין היתר:

> **2. (א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:**
>
> **...**
>
> **(13) המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית;**

סעיף 31 (א) בחוק הגנת הצרכן קובע:

> **"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]".**

19. בהחלטת בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השׁ' נד"ב) ת"צ 18451-04-11 **גד נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ** (פורסם בנבו) (7.4.14) (להלן: "**פסק דין חוגלה**") נקבע כך:

> **"אשר לעילות ההטעיה ואי הגילוי שבסעיפים 2 ו-4 בחוק הגנת הצרכן, הפסיקה דנה בטיבה של ההטעיה על פי חוק הגנת הצרכן. ברע"א 2837/98 ארד נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ פ"ד נד(1) 600, 607 (2.3.00) נקבע כי:**
>
> **"הטעיה היא הצהרה כוזבת. ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות. הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה על דרך של מצג שווא הכולל פרטים שאינם תואמים את המציאות; השנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי-גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם (ראו: ג' שלו דיני חוזים [9], בעמ' 225; ד' פרידמן, נ' כהן חוזים (כרך ב) [10], בעמ' 787). ודוק: אין דין עילת ההטעיה לפי דיני החוזים כדינו של איסור ההטעיה על-פי חוק הגנת הצרכן. בעוד שבדיני החוזים על-מנת שתתגבש עילת ההטעיה נדרש כי הצד הטוען להטעיה אכן טעה ובשל טעותו זו התקשר בחוזה (ראו סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973), הרי שהאיסור מכוח חוק הגנת הצרכן רחב יותר והוא חל על כל 'דבר... העלול להטעות צרכן' (ההדגשה שלי – ט' ש' כ') גם אם הלה לא הוטעה בפועל".**
>
> **בד"נ 5712/01 ברזני נ' בזק חברה ישראלית לתקשורת בע"מ פ"ד נז(6) 385 (11.8.03) (להלן: "עניין ברזני") דן בית המשפט בקשר שבין סעיף 2 – 7 בחוק הגנת הצרכן לבין פקודת הנזיקין וכך הוא קובע:**
>
> **"הוראת סעיף 2(א) של החוק אינה מלמדת אותנו מה סעד זכאי צרכן לקבלו מעוסק שעשה דבר 'העלול להטעות צרכן' בעניין מהותי בעיסקה. את החָסֶר – אם חסר הוא – משלימה הוראת סעיף 31(א) לחוק בהוראתה אותנו כי דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג' או ד' שלחוק כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין (ראו פיסקה 11 לעיל). הוראת סעיף 2(א) מקומה הוא בפרק ב' שלחוק – פרק המחזיק את הסעיפים 2 עד 7, וכותרתו היא 'הטעיה וניצול מצוקה' – ומכאן נדע כי מעשה או מחדל שסעיף 2(א) אסר עליהם – דינם כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין. לכאורה, שתל חוק הגנת הצרכן את הוראת סעיף 2(א) שבו – וכמותה הוראות רבות נוספות – בתוכי פרק העוולות שבפקודת הנזיקין, ודינה של הוראת סעיף 2(א) הוא כדין עוולות אחרות שבפקודה. אחת המסקנות הנדרשות מכאן היא שהוראת סעיף 2(א) שלחוק חוסה תחת כַּנְפֵי הדוקטרינות ועקרונות היסוד המנויים בפקודה והמחילים עצמם על כל העוולות שבה".**

בעניין ברזני קובע עוד בית המשפט כי הדוקטרינות הקבועות בפקודת הנזיקין – דוקטרינת הקשר הסיבתי לפיה חייב שיתקיים קשר סיבתי בין מעשהו או מחדלו של אדם שהם עוולה לבין נזק שנגרם לנפגע, ודוקטרינת הפיצוי לפיה אין אדם זכאי לפיצוי אלא בגין נזק שנשא בו מפאת מעשה עוולה, ורק כדי אותו נזק בו נשא – חלות גם על העוולות שהן לבר מפקודת הנזיקין, כמו אלה שלפנינו, מכח סעיף 31 בחוק הגנת הצרכן.

בע"א 1338/97 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית נ' ראבי פ"ד נז(4) 673, 694 (19.5.03) חזר בית המשפט העליון וקבע כי:

"אחד האלמנטים הנדרשים לקיומה של תובענה ייצוגית הוא קיומו של נזק לצרכן מקום שעילת התובענה היא נזק. ביסוד תביעתו של ראבי עומדות טענות ההטעיה ואי-עמידה בחובות הגילוי כלפי הצרכן בניגוד לסעיפים 2 ו-4 לחוק הגנת הצרכן, ובגינן הוא תובע סעדים כספיים של השבה ופיצויים. על-פי סעיף 31(א) לחוק, דין מעשה או מחדל מסוג זה כדין עוולה על-פי פקודת הנזיקין. מכוח הוראה זו נוצר קישור בין שתי מערכות החוקים הללו, ויש להחיל על העוולות לפי חוק הגנת הצרכן את עקרונות היסוד של פקודת הנזיקין, בשינויים המחויבים (ראה ע"א 1977/97 (פרשת ברזני [1])). מכוח הקישור האמור לפקודת הנזיקין נחזות עילות ההטעיה ואי-הגילוי בחוק הגנת הצרכן כהפרת חובה חקוקה, המהווה עוולה על-פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין. יסודותיה של עוולה זו משליכים על עילות התביעה על-פי חוק הגנת הצרכן. מרכיב חיוני בעוולה זו הוא קיום נזק שממנו נובעת זכות הנפגע לסעד תרופתי אשר נועד להיטיב את נזקו (דברי הנשיא ברק בפרשת ברזני [1], בעמ' 618-619)".

בע"א 7808/06 שרה לוי נ' מדינת ישראל (20.8.12) נקבע:

"סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן קובע כי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] תחול, בין היתר, גם על מעשה או מחדל בניגוד לסעיפים 2(א) ו-3 לחוק הגנת הצרכן, שבהם עסקינן. משמע, שעל התובע על פי סעיפים אלה לעמוד בנטל ההוכחה הרגיל בדיני הנזיקין ולהוכיח, בין היתר, כי נגרם לו נזק כתוצאה מהפעילות העוולתית הנטענת, ובנוסף, כי קיים קשר סיבתי בין הפעילות האמורה לבין הנזק (ראו: עניין ברזני, בעמוד 617; דנ"א 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק – חברה ישראלית לתקשורת בע"מ".

מכל האמור עולה כי נוכח העובדות העולות מגרסת המשיבה, הונחה תשתית לכאורית לעילות ההטעיה ואי הגילוי בכך שהמשיבה חדלה מלגלות את דבר התקלה בקו הייצור שגרם לפגם בחיתולים, חרף ידיעתה אודותיה וכי עקב כך נגרם נזק לצרכנים בדמות של עגמת נפש והוצאה כספית ניכרת בגין חשמל מים וחומרי כביסה, נוכח ריבוי הכביסות להן נדרשו עקב דליפת החיתולים. "

20. אין ספק כי במקרה דנן הונחה גם הונחה תשתית עובדתית המקיימת את הנדרש במסגרת עילות אי הגילוי וההטעיה ואשר מבהירות כי קיים קשר סיבתי מובהק בינן לבין קרות הנזק. המשיבה הטעתה את המבקש באשר למחיר שביכולתה לגבות, ניצלה את בורותם של חברי הקבוצה או את חוסר תשומת לבם, הטעתה אותם וגבתה מחיר גבוה מכפי שמתיר לה הדין.

21. בנוסף תקנה 2(א) לתקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי מוצר מזון בפיקוח), תשע"ב-2012 קובעת כלדקמן:

"עוסק המוכר מוצר מזון בפיקוח, יציב שלט, בסמוך ככל האפשר למוצר מזון בפיקוח, במקום בולט לעין ובאותיות וספרות ברורות וקריאות, המגלה לצרכן את רשימת מוצרי המזון בפיקוח הסמוכים לשלט ואת מחירו הכולל של כל מוצר כאמור."

22. המשיבה לא קיימה את הוראות התקנה האמורה ובכך הוסיפה חטא על פשע הן בהטעיית חברי הקבוצה והן באי הגילוי הנדרש ממנה על פי דין.

<u>הפרת חובה חקוקה</u>

23. במעשיה ביצעה המשיבה גם עוולה של הפרת חובה חקוקה כלפי המבקש כנקוב בסעיף 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש):

> 63. (א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק — למעט פקודה זו — והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, והפרתה גרמה לאותו אדם נזק מסוג או מסבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל הפרתה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.
>
> (ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

24. העוולה של הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968, מתייחסת להפרת חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו – 1996 ולצווים שניתנו מכוחו ולחוק הגנת הצרכן, הכל כמפורט לעיל.

25. כידוע, יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה הם אלו: (א) קיומה של חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק; (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק; (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו; (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק; (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק (ראו: **ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש**).

26. אין ספק כי החיקוק קיים; מטרתו, כפי שפורט לעיל, ברורה והוא נועד לטובת חברי הקבוצה ועל מנת שיוכלו לרכוש מוצרים בסיסיים, כדוגמת חמאה, חלב וגבינות, במחיר שקבע המחוקק; המשיבה הפרה את החובה המוטלת עליה; ההפרה גרמה נזק; והנזק הוא בדיוק הנזק שהחיקוק נועד למנוע.

27. לפיכך, המסקנה הבלתי נמנעת היא, כי התקיימו כל תנאיו של סעיף 63 לפקודת הנזיקין.

<u>עשיית עושר ולא במשפט</u>

28. חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979 קובע כי מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכייה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה.

29. הפסיקה הבהירה את שלושת היסודות של החוק (א) התעשרות (ב) שלא כדין (ג) על חשבון המזכה.

30. אין כל ספק כי במקרה דנן חברי הקבוצה חויבו במחיר גבוה מן המחיר המפוקח, וכך התעשרה המשיבה על חשבונם.

31. ההתעשרות שנוצרה איננה כדין, שכן היא נובעת כל כולה מהעובדה שהמשיבה פשוט לא טורחת לפעול בהתאם להוראות החוק והצווים שמכוחו, כפי שפורט לעיל בהרחבה. כמו כן, מובן כי ההתעשרות נוצרת על חשבון חברי הקבוצה.

32. בפסק דין דפני פרי קבע בית המשפט כדלקמן:

> **"עילה נוספת שהמבקשים סומכים עליה היא התעשרות של המשיבות שלא כדין, לפי סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979. גם עילה זו נראית לכאורה מבוססת. אם יוכח כי המשיבות גבו מן המבקשים סכומים שלא היו רשאיות לגבות על פי דין, קיימת לכאורה קבלת טובת**

הנאה, שבאה למשיבות מן המבקשים, "שלא על פי זכות שבדין", כמובנה בסעיף 1 לחוק עשיית עושר, ואשר קמה חובה להשיבה. המשיבות אינן זכאיות להמשיך ולהחזיק בסכומי התוספת שגבו שלא כדין. גישה זו ניתן להסיק גם מהוראת סעיף 11(ב) לחוק הפיקוח, הקובעת: "שילם אדם בעד מצרך או בעד שירות את המחיר הקובע, אף אם הוסכם בחוזה על מחיר גבוה יותר, לא יהווה הדבר הפרת החוזה ולא ישמש עילה לבטלותו או לביטולו, או לתביעת ההפרש או כל פיצוי, שיפוי או השבה". "

33. נדמה כי אין צורך להוסיף על האמור, המבהיר כי במקרה דנן עומדת למבקש ולקבוצה עילת עשיית עושר ולא במשפט כנגד המשיבה. אף אין כל ספק כי למשיבה אין הצדק כלשהו שיאפשר לה להפטר מחובת ההשבה הקבועה בדין.

<u>גזל - גביה בניגוד לדין</u>

34. התעריפים שגבתה המשיבה מצרכנייה מפוקחים על ידי מדינת ישראל. לפיכך, ככל והמדינה אישרה למשיבה לגבות סכום מסוים בגין מוצר מסוים או דומה לו, אסור למשיבה לגבות מהם סכום העולה על הסכום האמור. וראו בהרחבה בעניין זה במסגרת ניתוח עילת הפרת חובה חקוקה.

35. דהיינו, כאשר המשיבה גבתה סכום העולה על המחיר המפוקח, ממילא מדובר כאן בגביה בניגוד לדין.

36. כמו כן, מאחר ויש איסור על המשיבה לגבות סכומים מעבר למאושר לה, ממילא עניין לנו בעבירה של המשיבה על עוולת הגזל לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

37. סעיף 52 לפקודת הנזיקין קובע כך:

> **"גזל הוא כשהנתבע מעביר שלא כדין לשימוש עצמו מיטלטלין שהזכות להחזיקם היא לתובע, על ידי שהנתבע לוקח אותם, מעכב אותם, משמיד אותם, מוסר אותם לאדם שלישי או שולל אותם מן התובע בדרך אחרת."**

38. ואילו הגדרת מיטלטלין ככוללת כסף נמצאת בסעיף 2 לפקודה:

> **" "מיטלטלין" - דומם או חיה, לרבות כסף, פרי עצים וגפנים, דגנים, ירקות ויבולים אחרים ומים, בין בתלוש ובין במחובר" (ההדגשה של הח"מ)**

39. לנוכח האמור אין ספק כי המשיבה גבתה סכומים בניגוד לדין, כלומר גזלה את המבקש ואת חברי הקבוצה וחובה עליה להשיב להם את הסכום שגבתה שלא כדין. כפי שקובע סעיף 55 לפקודת הנזיקין:

> **"בתובענה שהוגשה על גזל רשאי בית המשפט, לפי הנסיבות, לצוות על החזרת הגזלה, בנוסף על כל תרופה אחרת שנקבעה בפקודה זו או במקומה של תרופה כאמור."**

<u>עילות חוזיות</u>

40. ככל ותטען המשיבה כי בהתאם לחוזה שנכרת בין הצדדים מותר היה לה לגבות סכומים העולים על צו הפיקוח (למשל בטענה כי הסכום שנגבה הוא הסכום שנמסר למבקש מראש) הרי שגם בהקשר זה בוודאי שהוראות חוק החוזים אוסרות את האמור ומחייבות השבה ופיצוי בהתאם.

41. בת"א **2057/07 דפני פרי ואח' נ' שערי דלק פתוח וניהול-שותפות רשומה ואח'** (פורסם בנבו) (2.8.10) (להלן: "**פסק דין דפני פרי**") קבע בית המשפט כך (פיסקה 20):

> **"טענה נוספת של המבקשים היא כי חוזה רכישת הדלק שבינם לבין המשיבות כולל תניה מכללא האוסרת על המשיבות לגבות תשלומים בניגוד לדין, וכי מכירת בנזין בסכום העולה על הסכום שמתיר החוק מהווה קיום חוזה שלא בדרך מקובלת ובתום לב, בניגוד להוראת סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. התנהגות שכזו מהווה הפרה יסודית של ההסכם, וסכום הנזק בגין הפרה זו הינו הסכום שנגבה ביתר. מקבל אני את טענת המבקשים כי אף זו עשויה להיות עילת תביעה במקרה זה, חרף העובדה - אותה מדגישות המשיבות - שהמבקשים היו מעוניינים בתדלוק בשירות מלא. יש לראות את הוראות הצו וחוק הפיקוח כמוכללות אל תוך חוזה המכר שבין הלקוח ותחנת הדלק. החוזה יפורש בדרך שאינה מנוגדת לחוק ואינה כוללת תשלום שהחוק אוסר לגבותו. לכאורה, גביית סכומים מעבר למותר מהווה קיום חוזה שלא בדרך מקובלת ובתום לב, ועל כן הפרה יסודית של החוזה."**

42. הנה כי כן, ברי כי גביה בניגוד לדין מהווה אף פעולה שלא בתום לב והפרה יסודית של ההסכם, שכן ההסכם כולל תניה מכללא האוסרת על גביה שכזו. ממילא אף תניה זו גוברת על כל תניה העומדת בניגוד לדין.

43. בת.צ. 53033-12-12 **מיכאל לוי נ' זאפ גרופ בע"מ** (פורסם בנבו) (11.5.14) נקבע כך:

> **"חוק החוזים האחידים מקנה לבית משפט הדן בהליך שבין "ספק" ו"לקוח" (כהגדרת מונחים אלו בחוק החוזים האחידים), את הסמכות לבטל או לשנות "תנאי בחוזה אחיד שיש בו - בשים לב למכלול תנאי החוזה ולנסיבות אחרות - משום קיפוח לקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העלול להביא לידי קיפוח לקוחות" (סעיף 3 לחוק החוזים האחידים, וראו גם סעיף 19 לחוק). סמכות זו הינה סמכות מקבילה לזו העומדת לבית הדין לחוזים אחידים, והיא קיימת הן בתביעה "רגילה" (תביעה אישית), הן בהליך של תובענה ייצוגית (ראו ת"צ (מרכז) 3482-09-11 פרידמן נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ [פורסם בנבו] (ניתנה ב- 17.11.2010 ע"י השופטת מיכל נד"ב. להלן: "עניין הולמס פלייס"), פסקה 17; ת"צ (מרכז) 13354-12-08 ש.א.מ.ג.ר. שירותי אכיפה בע"מ נ' ניו קופל בע"מ [פורסם בנבו] (ניתן ביום 31.3.2011 ע"י השופטת אסתר שטמר), פסקאות 7–8, וכן החלטתי בת"צ (מרכז) 20119-08-11 סולמי לביא משרד עו"ד נ' דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ [פורסם בנבו] (ניתן ביום 8.12.2013), פסקה 19)."**

44. הגדרות החוק הינן כלדקמן:

> **"חוזה אחיד" - נוסח של חוזה שתנאיו, כולם או מקצתם, נקבעו מראש בידי צד אחד כדי שישמשו תנאים לחוזים רבים בינו לבין אנשים בלתי מסויימים במספרם או בזהותם;**
>
> **"תנאי" - תניה בחוזה אחיד, לרבות תניה המאוזכרת בו וכן כל תניה אחרת שהיא חלק מההתקשרות, ולמעט תניה שספק ולקוח הסכימו עליה במיוחד לצורך חוזה מסויים;**
>
> **"ספק" - מי שמציע שהתקשרות עמו תהיה לפי חוזה אחיד, ואחת היא אם הוא הנותן או המקבל של דבר;**
>
> **"לקוח" - מי שספק מציע לו שהתקשרות ביניהם תהיה לפי חוזה אחיד, ואחת היא אם הוא המקבל או הנותן של דבר;**

45. סעיף 3 לחוק האמור קובע כי "**בית משפט ובית הדין יבטלו או ישנו, בהתאם להוראות חוק זה, תנאי בחוזה אחיד שיש בו - בשים לב למכלול תנאי החוזה ולנסיבות אחרות - משום קיפוח לקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העלול להביא לידי קיפוח לקוחות**".

46. אין ספק כי תנאי המאפשר למשיבה לגבות כספים העולים על המחיר הקבוע בחוק ובצווי הפיקוח שמכוחו הינו תנאי מקפח ודינו בטלות.

47. כמו כן גם הוראות חוק החוזים וחוק החוזים תרופות, הן בנוגע להטעיה והן בנוגע לחובת תום הלב עומדת למבקש בלא כל ספק.

48. בנוסף לאמור, עומדת למבקש עילת ההטעיה מכח הוראות חוק החוזים וראו בהקשר זה בפרוט בכל הנוגע לעילת ההטעיה מכח חוק הגנת הצרכן.

ה. <u>התנאים לאישור תובענה ייצוגית</u>

49. סעיף 3 (א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "**לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית**".

50. במקרה דנן, המשיבה מתאימה לסיווג המצוין בסעיף 1 לתוספת השנייה- תביעה נגד <u>עוסק</u>, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. בענייננו אין חולק כי המשיבה הינה עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981. כמו כן, אין חולק כי התביעה דנן הינה בעניין שבין עוסק ללקוח.

51. בהקשר זה חשוב להדגיש כי העילות כולן נגזרות מסעיף זה, כפי שהבהיר בית המשפט בת"א **2057/07 דפני פרי ואח' נ' שערי דלק פתוח וניהול-שותפות רשומה ואח'** (פורסם בנבו) (2.8.10):

> **"תובענה ייצוגית" מוגדרת בסעיף 2 לחוק כ"תובענה המנוהלת בשם קבוצת בני אדם, שלא ייפו את כוחו של התובע המייצג לכך, ואשר מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה". על פי סעיף 4(א)(1) לחוק, ניתן להגיש תובענה ייצוגית "בעניין כאמור בסעיף 3(א) לחוק", אשר קובע כי: "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית; ...". ההוראה הרלבנטית לתובענה שבפני היא זו שבסעיף 1 לתוספת השניה, הקובעת כי ניתן להגיש תובענה ייצוגית "נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".**
>
> **ויודגש: על פי סעיפים 3(א) ו- 4(א)(1) לחוק, ועל-פי סעיף 1 לתוספת השניה לחוק, כאשר מוגשת תובענה ייצוגית נגד "עוסק", ניתן להסתמך גם על עילות וסעדים שמחוץ לחוק הגנת הצרכן, ובלבד שמדובר בתובענה שהיא "ביחס לעניין" שבין "לקוח" לבין "עוסק" (ראה: ע"א 4696/08 עו"ד אילן גפני נ' עמותת בעלי מוניות התחנה, תק-על 2010(3) 2003, כב' השופט נ' הנדל, פסקה 6). כך מובהר במבוא לדברי ההסבר להצעת חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ה-2005, כי:**
>
> **"בתוספת המוצעת נכללו כל התחומים המוכרים כיום, תוך הסרת המגבלות על היקף העילות באותו תחום במקרים המתאימים. בכך, למשל, לא יהיה עוד צורך בניהול התדיינות סביב הסיווג של העילה הצרכנית המועלית...".**
>
> **זאת ועוד: סעיף 1 לתוספת השניה לחוק איננו מגביל את עילת התובענה הייצוגית ל"צרכן" בלבד, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הגנת הצרכן, אלא חל על כל תביעה שבין "עוסק", כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, לבין "לקוח". המונח "לקוח" איננו מוגדר בחוק הגנת הצרכן, ויש לפרשו כפשוטו, כך שיחול על כל מי שרכש נכס או קיבל שירות מ"עוסק" במהלך עיסוקו (השווה הגדרת "לקוח" בסעיף 1 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981). "צרכן", לעומת זאת, מוגדר בסעיף 1 לחוק הגנת הצרכן**

כ"מי שקונה נכס או מקבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו לשימוש שעיקרו אישי, ביתי או משפחתי". לכן נפסק בעבר, לפני כניסתו לתוקף של חוק תובענות ייצוגיות, כי כאשר התובענה הייצוגית מבוססת על עילה מכח חוק הגנת הצרכן, הקבוצה התובעת כוללת רק את רוכש הנכס, ולא כל מי שמשתמש בו. כמו-כן, הגדרת "צרכן" הוציאה מתחולתה כל מי שרכש נכס לצרכים שאינם אישיים, ביתיים או משפחתיים, והכוונה ללקוחות מוסדיים או עיסקיים (ראה החלטתי בת.א. 1372/95, בש"א 5604/05 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' ראבי, תק-מח 2005(1) 5896 (17.3.05)). אולם כיום, אין חלות עוד מגבלות אלו בתובענה ייצוגית, שכן היא איננה חייבת להיות מוגבלת לעילה שמכוח חוק הגנת הצרכן, והיא גם אינה מוגבלת למי שמוגדר כ"צרכן" (ראה גם: א' קלמנט, "קוים מנחים לפרשנות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006", הפרקליט מ"ט תשס"ז 131, 135-134, ות.א. (ת"א) 1325/04, בש"א (ת"א) 5588/04 דויטש נ' ישראכרט בע"מ, לא פורסם (13.07.06), פסקה 8 לפסק דינה של כב' השופטת ע' ברון).

לאור האמור לעיל, אין הבקשה שבפני מצומצמת רק לעילות מכוח חוק הגנת הצרכן, אלא כוללת עילות נוספות שיפורטו לקמן. כמו כן, הקבוצה התובעת עשויה לכלול לא רק מי שנחשבים כצרכן" לפי החוק, אלא גם "לקוחות" של המשיבות אשר רכשו מהן דלק לרכבים המשמשים לצורכי עסק. "

52. סעיף 4 (א) לחוק מונה את אלו הרשאים להגיש תביעה ייצוגית:

(1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;

53. עיננו הרואות כי הראיות שהוצגו מלמדות על כך שהמבקש הינו בעל עילה אישית.

סעיף 4 (ב) מציין כי:

(ב) לענין סעיף זה, כאשר אחד מיסודות העילה הוא נזק –

(1) בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן (א)(1) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק;

54. בענייננו, ניתן להיווכח בנקל כי למבקש נגרם נזק אישי כתוצאה ממעשי ומחדלי המשיבה כמפורט לעיל.

55. כפי שהוכח לעיל, המבקש הראה את נזקו האישי ומשכך אף תנאי זה מתקיים.

56. סעיף 8 (א) לחוק מונה את התנאים המצטברים שאם התקיימו רשאי בית המשפט לאשר תובענה ייצוגית. להלן, נראה כי התובענה דנן עומדת בדרישות הסעיף שלהלן:

"8.(א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

(1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;

(2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;

(3) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת;

הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בעניין זה;

(4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינים של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב;

57. כעת נעמוד על התקיימות תנאים אלו כסדרם.

58. סעיף 8 (א) 1 קובע כי יש לבחון אם התובענה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה ובנוסף, קיימת אפשרות סבירה שהשאלות יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.

59. בעניין שלעיל, ניתן להיווכח בקלות כי התביעה מעוררת שאלה מהותית המשותפת לכלל חברי הקבוצה. המאפיין המשותף של הקבוצה בא לידי ביטוי בכך שכולם רכשו מוצרים תחת פיקוח מהמשיבה וספגו נזק כתוצאה מכך שהמשיבה פעלה בניגוד לדין וחייבה אותם במחיר העולה על המחיר המרבי שנקבע למוצרים אלו בדין. ראה רע"א 8268/96 **דן רייכרט נ' משה שמש** (פורסם בנבו):

> **"אין לפרש את הדרישה לקיומן של שאלות של עובדה ומשפט המשותפות לקבוצה כדרישה לזהות מלאה בכל השאלות הטעונות הכרעה לגבי כל קבוצת התובעים. דרישה של זהות מוחלטת בכל השאלות הטעונות הכרעה, עובדתיות כמשפטיות, תסכל את תכלית התובענה הייצוגית ותהפוך את השימוש בה למשימה בלתי אפשרית. לפיכך יש לאמץ גישה ולפיה די בכך שהשאלות העיקריות העומדות במוקד הדיון תהיינה משותפות לחברי הקבוצה, ואין נפקא מנה אם מתקיים שוני בשאלה משנית זו או אחרת"**

60. במקרה דנן, אין ספק כי ישנה אפשרות סבירה ואף למעלה מכך כי השאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה. לעניין זה, סבור המבקש כי סיכוי הזכייה שלו טובים יותר מאשר "אפשרות סבירה" שכן הפרת המשיבה את חובותיה היא ברורה, בוטה ובניגוד ברור להוראות החוק הפשוטות.

61. לעניין זה נפנה ל – ברע"א 4556/94 **רמי טצת נ' אברהם זילברשץ** [פורסם בנבו]

> **"מכאן חשיבותו הרבה של השלב הראשון בתובענה הייצוגית, שעניינו אישור (מלא או מותנה) של בית המשפט לתובענה הייצוגית. זהו הפרוזדור שבאמצעותו ניתן להיכנס לטרקלין, הוא הדיון במשפט גופו. אין להפוך את הפרוזדור למשכן קבע. הליך האישור צריך להיות רציני ויעיל. אסור לו, להליך זה, להוות גורם המצנן תובעים ראויים מלהגיש תביעה ייצוגית".**

62. וראה גם רע"א 2128/09 **הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' רחמים עמוסי** [פורסם בנבו] שם דן המשנה לנשיאה דאז, השופט א' ריבלין, בפרשנות פוליסת ביטוח, וקבע:

> **"ברי כי תכלית החוק היא להורות לבית המשפט לבצע בחינה מקדמית של סיכויי התובענה לשם הגנה מידתית על זכויות הנתבעים. לעניין זה, די לו לבית המשפט לעקוב בדקדקנות אחר לשון המחוקק ולראות האם קיימת "אפשרות סבירה" להכרעה לטובת קבוצת התובעים; הא, ותו לא. החמרת התנאים לאישור תובענה כייצוגית, ובירור רוב רובה של התביעה כבר בשלב אישור התובענה כייצוגית, חורגת מהאיזון שקבע המחוקק, ועל כן היא אינה ראויה. נוסף על כך, דיון שמתבצע באופן זה אינו יעיל, מכיוון שנוצרת כפילות בין הדיון בגוף התובענה לבין הדיון בבקשת האישור; חוסר היעילות הטמון בכפילות זו גדל מקום בו פונים הצדדים פעמיים לערכאת הערעור".**

63. בפסיקה אף נקבע, כי הבחינה הלכאורית בשלב אישורה של התובענה הייצוגית אינה צריכה להציב מחסום גבוה בפני תובעים ייצוגיים, וכי יש להביא בחשבון לעניין זה את פערי המידע

המובנים הקיימים בין הצדדים, הפועלים בדרך כלל לטובת הנתבע ראה רע"א 3489/09 **מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' חברת צפוי מתכות עמק זבולון בע"מ** (פורסם בנבו)(2013).

64. לעניין התנאי הקבוע **<u>בסעיף 8(א)(2)</u>** לחוק שלפיו על התובענה הייצוגית להיות "**הדרך היעילה וההוגנת**" להכרעה במחלוקת, נדרש בית המשפט לשקול את היתרונות והחסרונות שבניהול התביעה כייצוגית, בהשוואה לניהול תביעות נפרדות או צירוף תובעים, ואף לחלופות אחרות הקבועות בדין המנהלי והפלילי. במסגרת תנאי זה יש לבחון, למשל, את גודל הקבוצה ואם הוא מצדיק ניהול התובענה כייצוגית; וכן את מידת השונות בין חברי הקבוצה, כאשר שונות גדולה מדי עלולה להביא לאי התקיימות התנאי האמור. בהקשר זה ניתן לומר כי קיימת חפיפה חלקית בין הדרישה שהתובענה הייצוגית תהיה "הדרך היעילה וההוגנת" לבין התנאי שלפיו קיימות שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכל חברי הקבוצה. כאשר השאלות האינדיבידואליות הן המרכזיות והשאלות המשותפות הן שוליות או אף נעדרות בכלל, לא יהיה זה יעיל והוגן לנהל את התובענה כייצוגית.

65. במקרה דנן, כפי שיפורט בהמשך בנוגע לכימות הנזק הקבוצתי, הרי שמהמידע הקיים בידי המבקש, ומן ההיגיון הבריא, עולה כי ישנם צרכנים רבים אשר רוכשים מוצרים שמחירם נמצא תחת פיקוח המדינה מהמשיבה וממילא מדובר בקבוצה גדולה אשר מצדיקה ניהול הליך ייצוגי. מבחינת השונות בין חברי הקבוצה, הרי שבענייננו אין כל שונות אמיתית בין חברי הקבוצה שהרי כולם נפגעו כתוצאה מאי מילוי הוראות הדין על ידי המשיבה בהתבסס **<u>בדיוק</u>** על אותן עילות ועל אותו מצע עובדתי. לפיכך אף מדובר בדרך היעילה וההוגנת ביותר לניהול התביעה – כתביעה ייצוגית.

66. מאחר ואין כל ספק כי המשיבה מכרה מוצרים מפוקחים במחיר מופקע, ניתן יהיה בצורה קלה ופשוטה לשלוף את נתוני המחירים שהיו בתוקף בכל עת בשבע השנים האחרונות לפי המספר הקטלוגי (מק"ט) של המוצרים בפיקוח ולהשוות אותם למחירי הפיקוח במועד הרלוונטי. את ההפרשים ניתן להכפיל במספר המוצרים שנמכרו מכל מק"ט והנה לנו הסכום המדויק שגבתה המשיבה בניגוד לדין.

67. גם במקרים בהם קשה באופן יחסי לחשב את הפיצוי המגיע לכל יחיד קיימות שיטות לעשות כן, על אחת כמה וכמה במקרה כה פשוט כמו המקרה דנן בו החישוב נעשה בצורה קלה, מהירה ופשוטה. וראו לעניין זה ע"א 345/03 **דן רייכרט נ' יורשי המנוח משה שמש ז"ל** פסקאות 59-66 בפסק הדין של כב' השופט עדיאל (7.6.2007); ת"צ (מחוזי י-ם) 9177/07 **ראובן ברון נ' "אגד" אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ** פסקה 90 (18.7.2010) (השופט י' ענבר), המאפשרים מתן פיצוי אף בלא יכולת לכמת נזק ספציפי. וכפי שנקבע בפס"ד רייכרט: "**אכן, ברוב המכריע של המקרים, ניתן יהיה להוכיח את נזקם של חברי הקבוצה בפשטות, למשל, על-ידי קביעת נוסחה כללית באמצעותה יחושב נזקו האינדיבידואלי של כל אחד מחברי הקבוצה על בסיס נתונים עובדתיים שאינם שנויים במחלוקת או נתונים עובדתיים הניתנים להוכחה פשוטה. למשל, באמצעות בדיקת ספריו של הנתבע, בדיקת מספר העסקאות או הפעולות המעורבות וכדומה.**" בהחלט כמו בענייננו.

68. כאן המקום לציין, כי גם אם אכן לא תימצא דרך יעילה לזהות כל אחד מחברי הקבוצה, ניתן יהיה להעזר בהוראות סעיף 20 (ג) בחוק ולתת פיצוי לציבור באמצעות מתן הנחה עתידית, תרומה לתועלת הציבור וכדו'. יש להניח כי חברי הקבוצה אשר רכשו מהמשיבה את המוצרים באמצעות כרטיס אשראי, הוראת קבע או שיקים, ניתן יהיה לאתר ביתר קלות ולהשיב להם את כספם במדויק (בתוספת ריבית והצמדה כמובן). לגבי חברי הקבוצה אשר ביצעו את הקניות במזומן נראה כי יקשה לאתרם ולפיכך מוצע כי הסכומים המגיעים להם יושבו להם אם ימציאו את קבלות הרכישה ואילו כל סכום אשר לא ניתן יהיה להשיבו לידי חברי הקבוצה יוחזר לציבור הרחב באמצעות מתן הנחה על המוצרים האמורים במהלך

תקופה עד להשבת כל הסכום לידי הציבור ולחלופין באמצעות תרומה לטובת הציבור בכל דרך עליה יורה בית המשפט הנכבד.

69. לעניין זה יפים הדברים שנאמרו בבש"א 1064/05 (ת"א) אמיר **שהי שאול נ' תדיראן מוצרי צריכה בע"מ**:

> **מגמת החוק החדש להעניק לבית המשפט שיקול דעת רחב בעניין אישור התובענה הייצוגית ודרך ניהולה, מוצאת את ביטויה גם בנושא הסעדים שניתן לפסוק בתובענה ייצוגית. סעיף 20 לחוק דן בסעדים שניתן לפסוק בתובענה ייצוגית, ואלו כוללים "מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה".**

70. סעיף 8 (א) 3 קובע כי תנאי לאישור תביעה ייצוגית הוא כי "קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב".

71. בענייננו, התביעה הוגשה בתום לב ולאחר שהמבקש בדק את הסוגיה לאשורה וזאת מתוך כוונה אמיתית לייצג את חברי הקבוצה נאמנה, לעניין אחרון זה, ראה 141/95 **ראבי נ' תנובה** (פורסם בנבו):

> **"דרישת תום הלב אין משמעה דרישה לאלטרואיזם. ואם נמנע מן המומחים לדבר, כמו עורכי הדין, לטפל באופן רווחי בתביעות צרכניות – תמצא מטרת החוק, לעורר אכיפה אזרחית על די הצרכנים – מסוכלת".**

72. לעורכי הדין המייצגים את המבקש ידע וניסיון רב במאטריה של תובענות ייצוגיות והם מבטיחים להעמיד לרשות הקבוצה ייצוג משפטי הולם על מנת לייצג את חברי הקבוצה נאמנה למול המשיבה.

73. בהקשר זה, נציין את המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות, המפורטות בסעיף 1 לחוק "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכן "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות". בתובענה דנן מתקיימים כל התנאים היסודיים הנדרשים לשם אישור תובענה כייצוגית יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות הנ"ל בכללותן. בכדי לתרום משמעותית להרתעתה של המשיבה – ומעוולים כדוגמתה – מלפגוע בצורה חמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא תובענה זו.

74. למען הזהירות בלבד, במידה וימצא בית המשפט הנכבד כי התנאים שפורטו לעיל אינם מתקיימים, בית המשפט מתבקש לפעול על פי סעיף 8(ג) לחוק.

75. זה המקום גם לציין כי שמבדיקה שערכו ב"כ המבקש בפנקס התובענות הייצוגיות לא מצאו תביעה דומה המתנהלת כיום מול המשיבה, אך חשוב לציין כי עורכי דינו של המבקש מנהלים תובענה בנושא דומה בבית המשפט המחוזי בירושלים **ת.צ. 5799-06-16** בקשי נ סופר זול בן גוריון.

ו. <u>נזקי המבקש ויתר חברי הקבוצה</u>

76. הנזק שנגרם למבקש על ידי המשיבה הינו בסך של 1.8 ₪. נזק זה הינו סיכום הפרשי המחירים בין המחירים שמותר היה למשיבה לגבות מהמבקש על פי חוק לבין המחיר שגבתה ממנו בפועל.

77. על פי דין, בשלב הדיון בבקשה לאישור התביעה כייצוגית, אין צורך כי המבקש יוכיח באופן מדויק מהו סכום והיקף התביעה הייצוגית. ואולם, פטור בלא כלום אי אפשר.

78. מטבע הדברים, עקב העובדה כי המשיבה שולטת בכל המידע והנתונים הנדרשים לצורך אומדן גודל הקבוצה והיקף מכירותיה, הרי שאין למבקש ולח"מ אפשרות בשלב זה לעמוד על סכום התובענה וגודל הקבוצה במדויק, אך הערכה היא כי מדובר במאות אלפי שקלים.

79. לעניין הגבינות החמאה והחלב בלבד (וניתן לצאת מנקודת הנחה שנמכרו מוצרים נוספים במחיר מופקע ב-7 השנים האחרונות) אם מכרה המשיבה בכל אחד מסניפיה ובאתר האינטרנט ב-7 השנים האחרונות 100 גביעי גבינה לבנה סקי וטרה ביום במחיר ממוצע העולה ב-0.40 ₪ על המחיר המפוקח, 100 חבילות חמאה 200 גרם במחיר ממוצע העולה ב-0.30 ש"ח על המחיר המפוקח ו-100 קרטוני במחיר ממוצע העולה ב-0.30 ₪ על המחיר המפוקח, יעמוד סכום הפיצוי הכולל על סך של 661,500 ₪ (100 גביעי גבינה *0.40 ₪*5[1] סניפים*30 יום בחודש בממוצע*12 חודשים*7 שנים + 100 חבילות חמאה *0.30 ₪*5 סניפים*30 יום בחודש בממוצע*12 חודשים*7 שנים + 100 קרטוני חלב *0.30 ₪*5 סניפים*30 יום בחודש בממוצע*12 חודשים*7 שנים).

ז. <u>הסעדים המבוקשים בתביעה הייצוגית</u>

80. ביהמ"ש הנכבד מתבקש כדלקמן:

80.1. לאשר את התובענה כייצוגית.

80.2. להגדיר את הקבוצה המיוצגת כפי שהוגדרה לעיל.

80.3. לקבוע את עילות התובענה בהתאם לעילות שפורטו לעיל.

80.4. להורות על השבת כל הכספים שנגבו ביתר וזאת בעבור כל לקוח שרכש מאת המשיבה מוצרים אשר מחירם מצוי בפיקוח המדינה וחויב על ידה במחיר גבוה מזה הקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים, בתוספת ריבית והצמדה.

80.5. ליתן צו עשה המורה למשיבה לחדול מגביית מחירים גבוהים מאלו אשר היא רשאית לגבות על פי חוק עבור מוצרים שבפיקוח ולהורות לה לפעול בהתאם לדין וכן לתלות שילוט בנוגע למוצרים המפוקחים ומחיריהם בהתאם לדין.

80.6. להורות למשיבה לחשוף בפני המבקש ובית המשפט הנכבד את מלוא הנתונים הרלוונטיים לצורך זיהוי יחידי הקבוצה והנזק שנגרם להם.

80.7. למנות בודק מטעם בית המשפט הנכבד אשר יבחן את הנתונים שיסופקו, דרך חישובם ואמיתותם.

80.8. ליתן כל סעד נוסף אשר יידרש לצורך קבלת הסעדים האמורים לעיל או כל סעד אחר אשר ימצא בית המשפט לנכון לתת לצורך מיצוי הצדק עם המבקשים והקבוצה המיוצגת.

80.9. בנוסף מתבקש בית המשפט לקבוע גמול למבקש ולעורכי הדין המייצגים כמבוקש לעיל.

---

[1] היות ואין למבקש ולח"מ ידיעה האם החזיקה המשיבה ב-10 סניפים והפעילה אתר אינטרנט ב-7 השנים האחרונות יעמיד המבקש למען הזהירות את מספר הסניפים על 5 בלבד)

80.10. תצהיר המבקש לתמיכה בעובדות הבקשה מצ"ב לבקשה זו.

ח. <u>סוף דבר</u>

81. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הבקשה דנן ולחייב את המשיבה בתשלום גמול למבקש ושכר טרחה לעורכי דינו בגין הבקשה דנן.

82. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית והמקומית לדון בתובענה דנן לנוכח הסעד המבוקש ובהתאם למקום המעשה ו/או המחדל בשלו תובעים.

ישי זילברברג, עו"ד
ב"כ המבקש

תצהיר

אני הח"מ, דב צימרמן, נושא ת.ז מס' 033408014, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני נותן תצהיר זה כתמיכה בבקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד המשיבה אלמשהדאוי קינג סטור בע"מ (להלן: "**קינג סטור**" או "**המשיבה**").

2. הנני אזרח תושב מודיעין, הרוכש מידי פעם מוצרים מאת הנתבעת.

3. ביום 17.07.17 רכשתי מספר מוצרים בסניף הנתבעת, הממוקם בראש העין.

4. כשהגעתי לביתי, עיינתי בחשבונית הרכישה, וגיליתי להפתעתי כי הנתבעת חייבה אותי ביתר בעבור גבינה לבנה "סקי" 500 גרם, המצויה בפיקוח, בעבור גבינה לבנה "תנובה" 750 גרם המצויה בפיקוח, בעבור גבינה לבנה "טרה" 500 גרם המצויה בפיקוח, בעבור חמאה "תנובה" 200 גרם המצויה בפיקוח ובעבור כד חלב 2 ליטר של "תנובה" המצוי אף הוא בפיקוח. כך חייבה אותי הנתבעת ב-14.4 ₪ שהם **0.60 ש"ח** מעבר למחיר המרבי אותו מותר היה לה לגבות בעבור גבינה לבנה של תנובה, ב-9.8 ₪ שהם **0.60** ש"ח ביתר בעבור גבינה לבנה "סקי" 500 גרם, ב-9.4 ₪ שהם **0.20** ש"ח ביתר בעבור גבינה לבנה של טרה 500 גרם, ב-7.9 ₪ שהם **0.30** ₪ ביתר בעבור חמאה "תנובה" 200 גרם וב-10.90 ₪ שהם **0.10** ₪ ביתר בעבור כד חלב 2 ליטר של "תנובה". בסך הכל חויבתי ב-1.8 ₪ ביתר בעבור המוצרים המצויים בפיקוח.

5. על מנת לוודא כי אין מדובר בתקלה נקודתית בדקתי גם את המחירים המפורטים באתר האינטרנט של הנתבעת, ושם נוכחתי לגלות כי ישנם מוצרים נוספים המצויים בפיקוח ונמכרים על ידי הנתבעת ביתר: כך כד חלב 2 ליטר של תנובה " המצוי בפיקוח נמכר במחיר של 11.9 ₪ שהם **0.40** ₪ מעבר למחיר המפוקח; גבינה לבנה 750 גרם של טרה נמכרת ב-13.9 ₪ - פער של **10 אג'** מהמחיר המפוקח; וכמובן המוצרים שאוזכרו לעיל.

העתק חשבונית הרכישה וצילום המוצרים המפוקחים באתר האינטרנט של הנתבעת מצ"ב ומסומן **נספח א'**.

6. זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי זה אמת.

דב צימרמן

אישור

הנני מאשר בזאת, כי ביום 6.10.17, הופיע בפני, עו"ד עדו מלין, מר דב צימרמן, שזיהה עצמו ע"י ת.ז. שמס' 033408014 והמוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר אמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני.

עדו מלין, עו"ד
Ido Malin, Adv.

עדו מלין, עו"ד

נספח א'

העתק חשבונית הרכישה חשבונית הרכישה וצילום המוצרים המפוקחים מאתר האינטרנט של המשיבה

אלמשהאוי קינג סטור בע"מ
לאסם

514340884 ח"פ.
חשבונית מס/קבלה 223003168 #מקור#
תאריך קניה: 17/07/2017 19:45
לכבוד: לקוח כללי לאסם (611391)

פריט		
7290000042176	חלב תנובה בג'- 3%	10.90
7290000041858	יוטבתה שמנת חמוצה	5.20
	2.60 X 2	
7290004125738	שף לבן שמנת לקונצפ	6.90
7290004127862	תנובה גבינה קמריח	14.40
7290010945481	טרה גבינה לבנה 5%	9.40
7290102394814	טרה חמאה 200ג	7.90
7290002824183	שטראוס גבינה לבנה	9.80
7290002730521	בלונס צמרונים בקו	7.00
7290011996741	חומץ אורז לסושי 5	11.90
777002	שרי במשקל	5.90
	4.90 X 1.205	
777066	תירס ארוז	8.38
	4.90 X 1.71	
777085	מילון כתום	2.61
	0.90 X 2.896	
777104	בננה	18.71
	13.90 X 1.346	
7290000186504	נייר טואלט מרקט 3	29.90
* הנחה נייר טואלט מרקט 30יח' ב		-10.00
7290102396764	שוקו 2 ליטר קרטון	20.90
* הנחה שוקו טרה קרטון 2ל' ב	11.	-9.00
7290000048307	קוטג תנובה עם זיתים	5.90
* הנחה קוטג' תנובה ב 3.90 *		-2.00
7290004127077	קוטג תנובה 3% 250	5.90
* הנחה קוטג' תנובה ב 3.90 *		-2.00
7290000048307	קוטג תנובה עם זיתים	5.90
* הנחה קוטג' תנובה ב 3.90 *		-2.00
777004	מלפפון	4.28
	2.90 X 1.475	
* הנחה מלפפון ב 0.90 *		-2.95
7290014002470	תה ויסוצקי תם 75	11.00
* הנחה תה ויסוצקי 75יח - ב 8.90		-2.10

סה"כ פריטים: 24.632

לתשלום: 172.73

סכום שאינו חייב מע"מ: 36.93
סכום חייב מע"מ: 116.07
17.00% מע"מ: 19.73
בקניה זו חסכת: 30.05

תשלום
אשראי

מספר מסוף: 2650858
מספר עסקה: 3
גירסת תוכנה: ABS-596-4S
שם כרטיס: דיינרס
מספר כרטיס: 8903**********
בתוקף עד: 9/2021
מספר שובר: 40001518
סיבת אישור: תקדה
סיבת אישור: חברת האשראי
מספר אישור: 742783
מטבע: ש"ח
סוג עיסקה: רגיל
סכום: 172.73

קופאי: פאטמה לריך מסאלחה
תודה שקניתם בקינג סטור!!!

18:01 19
https://www.kingstore.c...
https://www.kingstore.co.il

בבי חלב תנובה בכד 3% 2ל

11.90 ₪

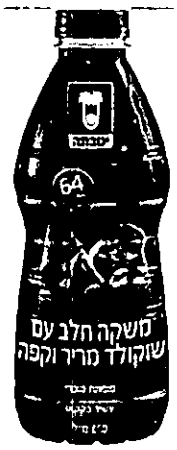
1 יחידה

חלב תנובה טרי מהדרין כד 3% 2ל

11.90 ₪

1 יחידה

ול משקה חלב מריר וקפה 850 מל

פרוסות חלבה קלאסית וניל 400ג'

17:59 18

גבינה לבנה עם זיתים 5%

250ג

2.20 ₪ ל-100 גרם

5.50 ₪

1 יחידה

תנובה גבינה לבנה בטעם בצל מטוגן 5% 250ג

2.28 ₪ ל-100 גרם

5.70 ₪

1 יחידה

שטראוס גבינה לבנה 5%

500ג

1.84 ₪ ל-100 גרם

9.20 ₪

1 יחידה

טרה גבינה לבנה 5% 500ג

1.88 ₪ ל-100 גרם

9.40 ₪

1 יחידה

תנובה גבינה לבנה 9%

500ג

1.90 ₪ ל-100 גרם

9.50 ₪

1 יחידה

טרה גבינה לבנה אריזת חיסכון 5% 750ג

1.85 ₪ ל-100 גרם

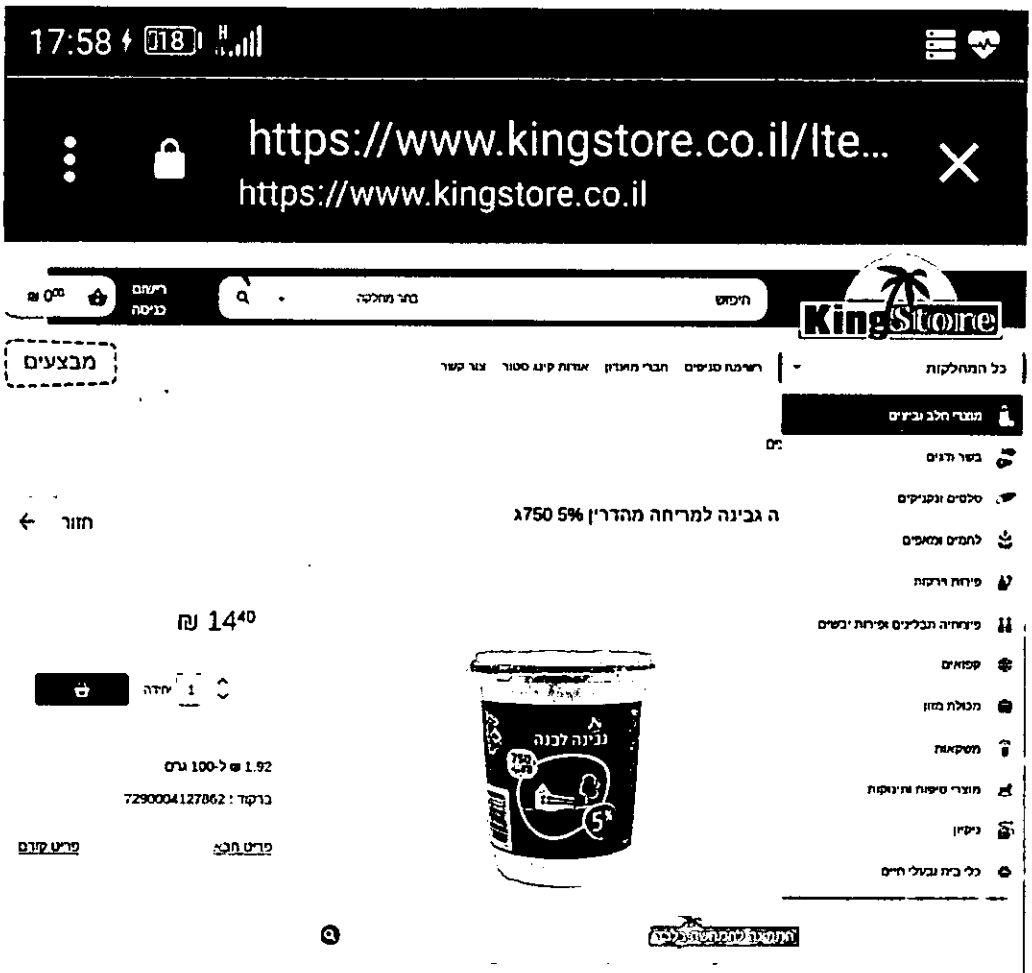
13.90 ₪

1 יחידה

גבינה לבנה 5% טבעי במשקל

3.50 ₪ ל-100 גרם

קינג סטור

אזורת קינג סטור
מועדון לקוחות קינג סטור
משלוחים

כל המחלקות

מוצרי חלב ביצים
בשר ודגים
סלטים ונקניקים
לחמים ומאפים
פירות וירקות
פיצוחיה תבלינים ופירות יבשים
תנאי שירות
צור קשר
חברי מועדון
מדיניות החזרה
פרטיות ואבטחה
קופונים
מכולת מזון
משקאות
מוצרי טיפוח וניקיון
ניקיון
כלי בית ובעלי חיים
רשימת סניפים
פרופיל שלי

כל הזכויות שמורות לקינג סטור ©

נספח ב'

העתק צו הפיקוח האחרון

שפורסם ביום 22.02.16

צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לחלב ומוצריו), התשע"ו–2016

בתוקף סמכותנו לפי סעיפים 7 ו־12 לחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו–1996[1] (להלן – החוק), לאחר שהתקבלה המלצה של ועדת המחירים לפי סעיף 13 לחוק, ובהתאם לסעיף 15(א)(1) לחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה–1985[2], אנו מצווים לאמור:

הגדרות

1. בצו זה –

"מע"מ" – מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975[3];

"מצרך" – מוצר מן המוצרים המפורטים בתוספת;

"רגיל" – לעניין מצרך – בלא תוספות מזון או תזונה ובכל סוגי הכשרויות;

"ש"ח" – שקלים חדשים.

מחיר מרבי לקמעונאי

2. המחיר המרבי של מצרך במכירתו לקמעונאי הוא כנקוב בתוספת בטור ד' לצדו.

מחיר מרבי לצרכן

3. (א) המחיר המרבי של מצרך במכירתו לצרכן הוא כנקוב בתוספת בטור ה' לצדו.

(ב) המחיר כאמור בסעיף קטן (א) יעודכן בהתאם לשינוי בשיעור המע"מ.

(ג) סמוך לאחר עדכון כאמור בסעיף קטן (ב) יפרסם המפקח על המחירים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר בהודעה בשני עיתונים יומיים לפחות, אחד מהם בשפה הערבית, וכן ברשומות, את המחיר המעודכן.

המחיר המרבי לצרכן באזור אילת

4. (א) על אף האמור בסעיף 3, המחיר המרבי למצרך המצוי באזור אילת, במכירתו לצרכן בידי עוסק תושב אזור אילת, הוא המחיר הנקוב בתוספת בטור ו' לצדו.

(ב) מצרך המצוי באזור אילת, הנמכר לצרכן בידי עוסק תושב אזור אילת והמסומן במחיר לפי טור ה' בתוספת, יימכר, למרות אותו סימון, במחיר שלא יעלה על המחיר המרבי הקבוע לצדו בטור ו'.

ביטול

5. צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לחלב ומוצריו), התשע"ו–2015[4] – בטל.

תחילה

6. תחילתו של צו זה ביום ב' באדר א' התשע"ו (11 בפברואר 2016).

תוספת

(סעיפים 1, 2, 3(א) ו־4)

טור א' המצרך	טור ב' האריזה	טור ג' הכמות	טור ד' המחיר בש"ח במכירה לקמעונאי בלי מע"מ	טור ה' המחיר בש"ח במכירה לצרכן כולל מע"מ	טור ו' המחיר בש"ח במכירה לצרכן באזור אילת
חלב שתייה					
חלב טרי 3% שומן (רגיל)	שקית	1 ליטר	3.82	5.00	4.27
חלב טרי 1% שומן (רגיל)	שקית	1 ליטר	3.59	4.65	3.97
חלב טרי 3% שומן (רגיל)	קרטון	1 ליטר	4.23	5.75	4.91
חלב טרי 1% שומן (רגיל)	קרטון	1 ליטר	4.00	5.40	4.62

[1] ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.
[2] ס"ח התשמ"ה, עמ' 204.
[3] ס"ח התשל"ו, עמ' 52.
[4] ק"ת התשע"ו, עמ' 24.

טור א' המצרך	טור ב' האריזה	טור ג' הכמות	טור ד' המחיר בש"ח במכירה לקמעונאי בלי מע"מ	טור ה' המחיר בש"ח במכירה לצרכן כולל מע"מ	טור ו' המחיר בש"ח במכירה לצרכן באזור אילת
תוצרת חלב ניגרת					
אשל 4.5% שומן	גביע	200 מל"ל	1.11	1.55	1.32
גיל 3% שומן	גביע	200 מל"ל	1.02	1.40	1.20
שמנת חמוצה 15% שומן (רגילה)	גביע	200 מל"ל	1.64	2.20	1.88
שמנת מתוקה 38% שומן	קרטון	250 מל"ל	4.14	5.95	5.09
חמאה					
חמאה רגילה	חבילה	100 גרם	2.81	3.80	3.25
גבינות קשות					
גבינה חצי קשה עמק 28% שומן (רגילה)	חריץ	1 ק"ג	30.05	41.30	35.30
גבינה חצי קשה גלבוע 22% שומן	חריץ	1 ק"ג	28.43	39.25	33.55
גבינות רכות					
גבינה לבנה 5%	גביע	250 גרם	3.30	4.60	3.93

א' באדר א' התשע"ו (10 בפברואר 2016)

(חמ 2722–3–5ת)

משה כחלון
שר האוצר

אורי אריאל
שר החקלאות ופיתוח הכפר

הודעת הסיוע המשפטי, התשע"ו–2016

בתוקף סמכותי לפי תקנה 11א(ג) לתקנות הסיוע המשפטי, התשל"ג–1973[1] (להלן – התקנות), אני מודיעה לאמור:

שינוי סכומים

1. עקב עליית המדד שפורסם בחודש נובמבר 2015 לעומת המדד שפורסם בחודש נובמבר 2014, נוסח תקנות 1א ו־3א(א), התוספת הראשונה וסעיפים 1 ו־2 של התוספת השנייה לתקנות, מיום כ' בטבת התשע"ו (1 בינואר 2016), כמפורט להלן:

"אגרת השתתפות

1א. מי שראש הלשכה החליט בעניינו בחיוב, כאמור בתקנה 3 (להלן – המבקש), ישלם ללשכה לסיוע משפטי אגרת השתתפות כמפורט להלן:

[1] ק"ת התשל"ג, עמ' 2048; התשנ"ה, עמ' 1754; התשנ"ו, עמ' 1327; התשס"א, עמ' 848; התשע"ר, עמ' 476.

נספח ג'

העתק מחיר המוצר מאתר המרשתת של משרד הכלכלה

משרד הכלכלה והתעשייה
Ministry of Economy and Industry

מחירי מוצרי צריכה בפיקוח

1. לחם- בפיקוח משרד הכלכלה

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
לחם אחיד (כהה)	כיכר 750 גרם	3.88	5.07	4.33	01/10/2015	להרחבה
לחם לבן	כיכר 750 גרם	3.84	5.07	4.33	01/10/2015	להרחבה
חלה או מאפה שמרים	כיכר 500 גרם	3.76	4.94	4.22	20/05/2016	להרחבה
לחם אחיד (כהה) פרוס וארוז	כיכר 750 גרם	5.13	6.79	5.81	20/05/2016	להרחבה
לחם לבן פרוס וארוז	כיכר 500 גרם	4.46	6.04	5.16	20/05/2016	להרחבה

2. מלח מאכל- בפיקוח משרד הכלכלה

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
מלח מטבח רגיל, מלח מטבח מעולה	1 ק"ג	1.56	2.07	1.77	01/10/2015	להרחבה
מלח שולחן מעולה ומלח שולחן מעולה גס	1 ק"ג	1.56	2.07	1.77	01/10/2015	להרחבה

3. חלב שתייה- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
חלב טרי 3%	שקית 1 ליטר	3.82	5	4.27	10/02/2016	להרחבה

	שומן בשקית (רגיל)					
	חלב טרי 1% שומן בשקית (רגיל)	שקית 1 ליטר	3.59	4.65	3.97	10/02/2016 להרחבה
חלב טרי 3% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ליט	4.28	5.75	4.91	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: חלב שתיה בכד- 2 ליטר בקרטון ובכד חלב שתיה- 1.5 ליטר (קרטון)

טרה: חלב 3% שומן – 2 ליטר (קרטון)

שטראוס: חלב אילת רגיל לא מועשר בשקית או בקרטון לפי המחיר בהתאמה

מוצרים מוחרגים:

חלב מועשר תנובה 1% חלב מועשר יוטבתה 3%,2%,1% בכל האריזות חלב טרי אורגני 3% הרדוף תנובה-משקה חלב בטעם וניל 3%,1% שומן ובלבד שעל גבי האריזה יצוין בכיתוב ברור כי החלב הוא חלב מועשר

הערות: כל גודל אחר הגדול מחצי ליטר יחשב למצרך דומה וימכר במחיר מרבי יחסי למוצר המפוקח של קרטון /כד ב 3% וב 1%

חלב טרי 1% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ליט	4	5.4	4.62	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: חלב שתיה בכד ובקרטון דל שומן- 2 ליטר

טרה: חלב 1% שומן – 2 ליטר (קרטון)

שטראוס: חלב אילת רגיל לא מועשר בשקית או בקרטון לפי המחיר בהתאמה

מוצרים מוחרגים:

חלב מועשר תנובה 1% חלב מועשר יוטבתה 3%,2%,1% בכל האריזות חלב טרי אורגני 3% הרדוף תנובה-משקה חלב בטעם וניל 3%,1% שומן ובלבד שעל גבי האריזה יצוין בכיתוב ברור כי החלב הוא חלב מועשר

הערות: כל גודל אחר הגדול מחצי ליטר יחשב למצרך דומה וימכר במחיר מרבי יחסי למוצר המפוקח של קרטון /כד ב 3% וב 1%

---

4. תוצרת חלב ניגרת- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
אשל 4.5% שומן	גביע 200 מ"ל	1.11	1.55	1.32	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: אשד 4.5% שומן

טרה: לבניה 4.5% שומן 150 מ"ל

מוצרים מוחרגים:

יוטבתה-לבן 4.5% שומן- D מועשר בוויטמין ובסיבים, ובלבד שהדבר יצוין עד ליום 1.11.14, בכיתוב ברור ובולט על גבי האריזה.

גיל 3% שומן	גביע 200 מ"ל	1.02	1.4	1.2	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:

טרה:

שטראוס: לבן 3% שומן

גילה 3% שומן- 200 מ"ל גילה 3% שומן- 125 מ"ל | לבן 3% שומן 150 מ"ל לבן 3% שומן 125 מ"ל

מוצרים מוחרגים:

יוטבתה- לבן 3% - מועשר בוויטמין D ובסיבים, ובלבד שהדבר יצוין עד ליום 1.11.14, בכיתוב ברור ובולט על גבי האריזה.

שמנת חמוצה 15% שומן רגילה	גביע 200 מ"ל	1.64	2.2	1.88	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: שמנית 15% שומן | **טרה:** שמנת חמוצה 15% 125 מ"ל | **שטראוס:** שמנת 15% שומן

מוצרים מוחרגים:

יוטבתה-שמנת 15% שומן – שמנת מועשרת בסידן וויטמין D ובלבד שהדבר יצוין עד ליום 1.11.14, בכיתוב ברור ובולט על גבי האריזה.

שמנת מתוקה 38% שומן	קרטון 250 מ"ל	4.14	5.95	5.09	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: שמנת להקצפה 38% | **טרה:** | **שטראוס:**

שמנת מתוקה עמידה לקצפת 38% 250 מ"ל שמנת להקצפה 38% מהדרין (יוטבתה)

5. חמאה- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
חמאה רגילה	חבילה 100 גרם	2.81	3.8	3.25	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: חמאה- 200 גרם | **טרה:** חמאה - 200 גרם

מוצרים מוחרגים: תנובה- חמאה מלוחה 200 גר'

הערות: חמאה במשקל הנמוך מ- 50 גר' אינה "מצרך דומה"

6. גבינות קשות- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
גבינה קשה חצי שמנה עמק רגילה	חריץ 1 ק"ג	30.05	41.3	35.3	10/02/2016	להרחבה

מוצרים מוחרגים: גבינה צהובה 28% שומן – חריץ מסוג נועם (טרה)

גבינה קשה שמנה גלבוע	חריץ 1 ק"ג	28.43	39.25	33.55	10/02/2016	להרחבה

מוצרים מוחרגים: גבינה צהובה 22% שומן- חריץ מסוג נעם (טרה)

גבינה לבנה 5%	250 גרם	3.3	4.6	3.93	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה: גבינה לבנה 5% 250 גרם מהדרין | **שטראוס:** גבינת סקי 5%

מוצרים מוחרגים: גבינה לבנה 5% מועשרת בסידן D ובוויטמין (טרה)

7. ביצי מאכל באריזה קמעונאית של 12- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
ביצי מאכל- גודל ענק (XL)	מעל 73 גרם	9.37	12.5	10.7	10/02/2016	להרחבה
ביצי מאכל - גודל גדול (L)	מ- 63 עד 73 גרם	8.57	11.45	9.75	10/02/2016	להרחבה
ביצי מאכל - מדיום (M)	מ- 53 עד 63 גרם	7.89	10.55	9	10/02/2016	להרחבה

לגבי אריזות סגורות המכילות מס' שונה של ביצים, יהיה המחיר לצרכן כולל מע"מ, כפי הנאמר בציטוט מצו משרד החקלאות דלהלן:

סעיף 1:
באריזה קמעונית של 12 ביצים שמשקלן נקוב בטור א' בתוספת הראשונה וגודלן נקוב בטור ב' לצידו, בכל הארץ, למעט באזור אילת – המחיר כמפורט בטור ג' לצדם, ובאזור אילת – המחיר כמפורט בטור ד' לצדם;
סעיף 2:
באריזה קמעונית שאינה 12 ביצים – המחיר המתקבל מחלוקת מספר הביצים שבאריזה ב-12, כפול המחיר שלפי פסקה (1);

נספח ד'

העתק מסמכי המפקח על המחירים

כ"ז אייר תשע"ד
27 מאי 2014

לכבוד,
מחלבות
רשתות שיווק
קמעונאים

הנדון: <u>הבהרת עמדת המפקח על המחירים לעניין מוצרי חלב שהם "מצרך דומה"</u>

בהמשך לפניות שהועברו אל משרדי, ולאחר דיון בנושא בוועדת המחירים וקבלת ייעוץ משפטי מהלשכות המשפטיות של משרדי הממשלה הנוגעים לעניין, הנני להבהיר את המצב החוקי בנושא שבנדון:

חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו – 1996 (להלן -החוק), קובע מהו "מצרך דומה":

"מצרך דומה" – מצרך שמבחינת השימוש בו בידי רוכש סביר הינו בעל תכונות דומות ביותר למצרך פלוני, אף אם אינו זהה מכל הבחינות, ואף אם הוא שונה מאותו מצרך במשקלו, בגודלו, באריזתו או בשמו."

בנוסף, קבועה בחוק הגדרת "המחיר הקובע", שהיא:

"המחיר הקובע" –

(1) נקבע מחיר או מחיר מרבי לפי חוק הוראת השעה או לפי חוק זה – המחיר או המחיר המרבי שנקבע לאחרונה;

(2) לא נקבע מחיר או מחיר מרבי כאמור בפסקה (1) והותרה העלאת מחיר לפי חוק הוראת השעה או לפי חוק זה – המחיר שהותר לאחרונה;

(3) לא נקבע מחיר או מחיר מרבי כאמור בפסקה (1) ומחירו של המצרך או השירות לא הותר כאמור בפסקה (2) – המחיר שבו מכר האדם את המצרך או עשה את השירות כדין במועד שנקבע בצו לפי חוק זה ושבו הוחל עליו החוק, ואם לא מכר את המצרך או עשה את השירות במועד שנקבע – המחיר שבו מכר את המצרך או עשה את השירות כדין לאחרונה לפני אותו מועד; לענין פסקה זו, "במועד שנקבע בצו" – מועד שלא יקדם ביותר מ-60 ימים מיום פרסומו של הצו;

(4) **לעניין מצרך דומה, השונה ממצרך פלוני במשקלו או בגודלו – מחירו של אותו מצרך פלוני כאמור בפסקאות (1) עד (3), לפי העניין, יחסית למשקל או לגודל של המצרך הדומה;**

לאור האמור:

לא ניתן למכור מצרכים שהינם מצרכים דומים במחיר העולה על מחירו של המצרך המפוקח;

היחידה לאכיפת החוק במשרד הכלכלה תונחה לפעול לאכיפת הוראות החוק בעניין מצרכים דומים כמפורט לעיל, וזאת החל מיום 1.8.2014.

יובהר כי המחירים בצו הינם מחירים מרביים, ואין במכתבי זה המלצה להעלות מחירו של מוצר כלשהוא אם הוא נמכר במחיר הנמוך מהמחיר הקובע לפי החוק.

1. **<u>ועדת המחירים גיבשה את העקרונות הבאים לקביעת היותו של מצרך "מצרך דומה" לעניין הפיקוח</u>**

א. **מצרך זהה למצרך בצו, או מצרך זהה מלבד היותו שונה בגודלו, משקלו ו/או באריזתו- הוא מצרך דומה.**

מצרך יוגדר כדומה אם הוא זהה למצרך המופיע בצו מלבד היותו שונה בגודלו או במשקלו ו/או באריזתו לפי העניין.

<u>חריג לכלל זה יהיו מוצרים שנועדו לשימוש שונה</u>, כגון: חמאת 10 גר' למלונות ומטוסים וזאת מכיוון ששימוש כאמור הוא שונה מבחינת הצרכן הסביר. <u>בכל מקרה מצרך הקטן מהמצרך המפוקח ב- 50% לפחות לא יחשב למצרך דומה.</u>

ב. **מצרך בעל אותן תכונות ובעל מותג שונה ו/או יצרן שונה - הינו מצרך דומה. חריג לכלל זה הינו מצרך חדש, שנקבע או הותר לו מחיר אחר. לעניין זה יובהר, כי "מצרך חדש" המוזכר בסעיפים 25 ו-26 לחוק, על פי לשון החוק ומטרתו, הינו מצרך שלא היה קיים בשוק ערב החלת הפיקוח.** בהתאם לחוק <u>מצרך חדש שניתן להניח לגביו כי הינו דומה חייב באישור המפקח</u> ואין למכרו במחיר העולה על המחיר הקובע ללא אישור.

להלן הוראות סעיף 25 לחוק, הקובע כדלקמן:

"(א) יבואן, יצרן, סיטונאי או קמעונאי המבקש למכור במהלך עסקו מצרך חדש שהוא מצרך דומה למצרך שחוק זה חל עליו, יגיש למפקח הודעה ובה תיאור מפורט של המצרך החדש ושל מצרכים אחרים מאותו סוג שהוא מוכר ומחיריהם.

(ב) המחיר שבו יהיה היצרן, היבואן, הסיטונאי או הקמעונאי רשאי למכור את המצרך

החדש הדומה יהיה מחירו של המצרך האחר, זולת אם נקבע או הותר לו מחיר אחר".

חריג נוסף לכלל זה הוא מצרך בעל נתח שוק קטן ושולי בשוק הרלוונטי, ושאינו מיוצר על ידי אחת משלוש המחלבות המרכזיות בשוק מוצרי החלב המפוקחים, כך שלפיקוח על מחירו אין השפעה ניכרת בשוק. עמדת המפקח על המחירים וועדת המחירים היא כי החלת מחיר מפוקח על מצרכים אלה כ"מצרכים דומים" אינה עולה בקנה אחד עם תכלית החוק שעניינה מניעת השפעה שלילית של ריכוזיות יתר בשוק, ואילו הימנעות מהחלת פיקוח על מצרכים אלה צפויה לעודד תחרות בשוק זה (פרוט השיקולים להבהרה זו של המפקח מפורטים בחוות דעת משפטית של משרד האוצר).

ג. **מצרך שיש בו תוספות או שקיימת במרכיביו שונות (ביתר או בחסר) ביחס למצרך המנוי בצו, וזאת במידה ובהיקף <u>שאינם נראים לעין ואינם גורמים לשוני מהותי</u> בתכונותיו של המצרך מבחינת התועלת לצרכן הסביר (כגון: תוספות ויטמינים או מינרלים שאין בהם תוספת תועלת מהותית, שינויים מזעריים בהרכב או בתכולה או שינויים ברמת כשרות המוצר) - הוא מצרך דומה.**

לעניין זה יובהר כי שינויים שייחשבו כשינויים מהותיים בתכונותיו של המצרך הם שינויים הנראים לעין הבאים לידי ביטוי בתוספות טעם, צבע, מרקם, פירות, ירקות או רכיבים משמעותיים אחרים, ושינויים בלתי נראים לעין אם יוכח למפקח כי יש בהם תוספת תועלת מהותית לצרכן ובלבד ששינויים אלה יודגשו ויבודלו באופן ניכר על גבי אריזת המצרך.

ד. **מצרך מפוקח אשר בעמדת המכירה עובר תהליך עיבוד נוסף כלשהו הינו מוצר מפוקח לכל דבר ועניין.** כדוגמא: גבינה שנפרסה או רוסקה במעדניה.

<u>ועדת המחירים גיבשה את הרשימה שלהלן המועברת לגורמי האכיפה לצורך מיקוד פעילותם בנדון.</u>

<u>למען הסר ספק יובהר, כי מדובר ברשימת מוצרים לדוגמה, ואין מדובר ברשימה סגורה.</u>

<u>כמו כן יובהר כי אין ברשימה זו ובפריטים הנכללים בה ושאינם נכללים בה כדי לחייב את ועדת המחירים וגורמי האכיפה השונים, ואין במכתב זה כדי לכבול את שיקול דעתו של המפקח על המחירים ביחס למוצרים אחרים שבפיקוח או את שיקול דעתם של מפקחים אחרים על המחירים לפי החוק</u>

<u>בכל מקרה, העקרונות המופיעים בסעיפים א' עד ד' לעיל הם העקרונות לקבלת ההחלטה האם מדובר במצרך דומה. ככל שייווספו שיקולים ועקרונות נוספים תצא על כך הבהרה נפרדת.</u>

טור א' המצרך שבפיקוח לפי הגדרתו בצו	טור ב' מצרך דומה (תנובה)	טור ג' מצרך דומה (טרה)	טור ד' מוצר דומה (שטראוס-יטבתה)
חלב שתיה			
חלב טרי 3% שומן (רגיל)- 1 ליטר (קרטון)	חלב שתיה בכד- 2 ליטר בקרטון ובכד	חלב 3% שומן – 2 ליטר (קרטון)	
	חלב שתיה- 1.5 ליטר (קרטון)		
חלב טרי 1% שומן (רגיל)- 1 ליטר (קרטון)	חלב שתיה בכד ובקרטון דל שומן- 2 ליטר	חלב 1% שומן – 2 ליטר (קרטון)	
חמאה			
חמאה רגילה- 100 גרם	חמאה- 200 גרם	חמאה - 200 גרם	
תוצרת חלב ניגרת			
אשל 4.5% שומן- גביע 200 מל"ל	אשד 4.5% שומן	לבניה 4.5% שומן 150 מ"ל	לבן 4.5% שומן
גיל 3% שומן- גביע 200 מל"ל	גילה 3% שומן- 200 מ"ל	לבן 3% שומן 150 מ"ל	לבן 3% שומן
	גילה 3% שומן- 125 מ"ל	לבן 3% שומן 125 מ"ל	
שמנת חמוצה 15% שומן (רגילה)- גביע 200 מל"ל	שמנית 15% שומן	שמנת חמוצה 15% 125 מ"ל	שמנת 15% שומן
שמנת מתוקה 38% שומן, קרטון 250 מל"ל	שמנת להקצפה 38%	שמנת מתוקה עמידה לקצפת 38% 250 מ"ל	שמנת להקצפה 38% מהדרין (יוטבתה)

גבינות קשות			
גבינה חצי קשה עמק (רגילה) 28% שומן	----------	גבינה צהובה 28% שומן - חריץ	----------
גבינה חצי קשה גלבוע- 22% שומן	----------	גבינה צהובה 22% שומן- חריץ	----------
גבינות רכות			
גבינה לבנה 5% - גביע 250 מל"ל	גבינה לבנה 5% 250 גרם מהדרין	גבינה לבנה 5% - 250 גרם מהדרין	גבינת סקי 5%

כאמור, רשימה זו הינה רשימה חלקית ולדוגמא בלבד, אינה כוללת את כלל המוצרים במשק ואינה מחייבת את ועדת המחירים ואת גורמי האכיפה השונים.

כל מצרך חדש כמוגדר בעקרונות לעיל, או מצרך באריזה חדשה, או מצרך שמיוצר על ידי יצרנים אחרים שאינם מנויים ברשימה, הינו מצרך דומה.

בברכה,

אורי צוק בר

המפקח על המחירים

העתק:
ח"כ יאיר שמיר, שר החקלאות ופיתוח הכפר
רמי כהן, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר
גב' אפרת אביאני, היועצת המשפטית, משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מר ארז אוסמן, מרכז ועדת המחירים, משרד החקלאות ופיתוח הכפר
גב' איריס גינזבורג, יו"ר ועדת המחירים, משרד האוצר
עו"ד טלי ארפי, סגנית היועץ המשפטי, משרד האוצר
עו"ד גלי לוי, הממונה על התביעות, משרד התמ"ת
גב' מיכל קראוס, מנכ"ל מועצת החלב

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת סמנכ"ל בכיר למחקר כלכלה ואסטרטגיה

ט' אב תשע"ד
05 אוגוסט 2014

<u>הודעה בדבר הנחיות המפקח על המחירים בעניין אכיפת הוראות החוק בעניין "מצרך דומה" לעניין מוצרי חלב</u>

ביום 27.5.2014 פורסמה עמדת המפקח על המחירים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר לעניין מוצרי חלב שהם "מצרך דומה" לפי חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 (להלן- **החוק**).

במסמך זה, פורטו העקרונות המנחים לקביעת היותו של מצרך "מצרך דומה", וכן הודע כי היחידה לאכיפת החוק במשרד הכלכלה תונחה לפעול לאכיפת הוראות החוק בעניין זה החל מיום 1 לאוגוסט 2014.

לאחר קבלת עמדותיהן של המחלבות המייצרות מוצרי חלב שיכולים להיחשב כ"מצרך דומה", להלן מפורטות הנחיות לאכיפת הוראות החוק על ידי משרד הכלכלה. ההנחיות משקפות הן את העקרונות שפורטו בעמדת המפקח מיום 27.5.14, לרבות חוות הדעת המשפטית שהתקבלה ממשרד האוצר המוזכרת בעמדה זו, והן את עמדות המחלבות בנושא שינויים בלתי נראים בתכונותיו של מצרך מסוים ביחס לתכונותיו של המצרך המנוי בצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לחלב ומוצריו וקביעת רמת פיקוח), התשע"ד- 2014 (להלן- **הצו**), שהם בעלי תוספת תועלת מהותית לצרכן.

לפי סעיף 1 לחוק :

"**מצרך דומה**" – **מצרך שמבחינת השימוש בו בידי רוכש סביר הינו בעל תכונות דומות ביותר למצרך פלוני, אף אם אינו זהה מכל הבחינות, ואף אם הוא שונה מאותו מצרך במשקלו, בגודלו, באריזתו או בשמו.**"

כפי שפורט בעמדת המפקח מיום 27.5.14, לאחר שקוימה בחינה מעמיקה בנושא גובשו מספר עקרונות לקביעת היותו של מוצר חלב "מצרך דומה" למוצר חלב המנוי בצו מכוח החוק -

א. **מצרך זהה למצרך בצו, או מצרך זהה מלבד היותו שונה בגודלו, משקלו ו/או באריזתו.**

מצרך יוגדר כדומה אם הוא זהה למצרך המופיע בצו מלבד היותו שונה בגודלו או במשקלו לפי העניין.

חריגים:

(1) מוצרים שנועדו לשימוש שונה מבחינת הצרכן הסביר (לדוגמא: חמאת 10 גר' למלונות ולמטוסים).

(2) מצרך הקטן מהמצרך המפוקח בשיעור של 50% לפחות לא יחשב מצרך דומה.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

ב. **מצרך בעל אותן תכונות ובעל מותג שונה ו/או יצרן שונה הינו מצרך דומה.**

חריגים:

(1) מצרך חדש, שנקבע או הותר לו מחיר אחר. על מצרך חדש שנקבע או הותר לו מחיר אחר תימסר הודעה מטעם המפקח.

(2) מוצרים שמכירתם מהווה נתח שוק קטן ושולי, ובנוסף- הם אינם מיוצרים על ידי אחת משלוש המחלבות הגדולות (תנובה, שטראוס, טרה) אלא אם כן הם מופיעים ברשימת המוצרים הדומים בטורים ב', ג', או ד' בטבלה שלהלן.

ג. **מצרך שיש בו תוספות או שקיימת במרכיביו שונות (ביתר או בחסר) ביחס למצרך המנוי בצו, וזאת במידה ובהיקף <u>שאינם נראים לעין ואינם גורמים לשוני מהותי</u> בתכונותיו של המצרך מבחינת התועלת לצרכן הסביר** (כגון: תוספות ויטמינים או מינרלים שאין בהם תוספת תועלת מהותית, שינויים מזעריים בהרכב או בתכולה או שינויים ברמת כשרות המוצר).

חריג:

מוצרים שנמסרו לגביהם נתונים למפקח, והוכח לו לגביהם כי הם כוללים שינויים בלתי נראים שהם בעלי תוספת תועלת מהותית לצרכן ובלבד ששינויים אלה יודגשו ויבודלו באופן ניכר על גבי אריזת המצרך. **מוצרים אלה מפורטים בטור ו' בטבלה שלהלן כמוצרים שאינם "מצרך דומה".**

ד. **מצרך מפוקח אשר בעמדת המכירה עובר תהליך עיבוד נוסף כלשהו הינו מוצר מפוקח לכל דבר ועניין.** כדוגמא: גבינה שנפרסה או רוסקה במעדניה.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

יובהר כי העקרונות שבסעיפים א' עד ד' לעיל מהווים את הבסיס לקבלת ההחלטה על קביעת מוצר כמצרך דומה.
ככל שייווספו שיקולים ועקרונות נוספים תצא על כך הבהרה נפרדת.

טור א' המצרך שבפיקוח לפי הגדרתו בצו	טור ב' מצרך דומה (תנובה)	טור ג' מצרך דומה (טרה)	טור ד' מוצר דומה (שטראוס-יטבתה)	טור ה' הערות	טור ו' מוצרים מוחרגים – שאינם "מצרך דומה"
חלב שתיה					
חלב טרי 1% שומן (רגיל)- 1 ליטר (קרטון)	חלב שתיה בכד ובקרטון דל שומן- 2 ליטר	חלב 1% שומן – 2 ליטר (קרטון)	חלב אילת רגיל לא מועשר בשקית או בקרטון לפי המחיר בהתאמה	כל גודל אחר הגדול מחצי ליטר יחשב לדומה וימכר במחיר מרבי יחסי למוצר המפוקח של קרטון /כד ב 3% וב 1%	חלב מועשר תנובה 1% חלב מועשר יטבתה 1%,2%3% בכל האריזות חלב טרי אורגני 3% הרדוף תנובה-משקה חלב בטעם וניל 3%,1% שומן ובלבד שעל גבי האריזה יצוין בכיתוב ברור כי החלב הוא חלב מועשר
חלב טרי 3% שומן (רגיל)- 1 ליטר (קרטון)	חלב שתיה בכד- 2 ליטר בקרטון ובכד	חלב 3% שומן – 2 ליטר (קרטון)			
	חלב שתיה- 1.5 ליטר (קרטון)				

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

טור א' המצרך שבפיקוח לפי הגדרתו בצו	טור ב' מצרך דומה (תנובה)	טור ג' מצרך דומה (טרה)	טור ד' מוצר דומה (שטראוס-יטבתה)	טור ה' הערות	טור ו' מוצרים מוחרגים – שאינם "מצרך דומה"
חמאה					
חמאה רגילה- 100 גרם	חמאה- 200 גרם	חמאה - 200 גרם		חמאה במשקל הנמוך מ- 50 גר' אינה "מצרך דומה"	תנובה- חמאה מלוחה 200 גר'
תוצרת חלב ניגרת					
אשל 4.5% שומן- גביע 200 מל"ל	אשד 4.5% שומן	לבניה 4.5% שומן 150 מ"ל- טרם הושלמה הבדיקה			יטבתה-לבן 4.5% שומן- מועשר D בוויטמין ובסיבים, ובלבד שהדבר יצוין עד ליום 1.11.14, בכיתוב ברור ובולט על גבי האריזה.
גיל 3% שומן- גביע 200 מל"ל	גילה 3% שומן- 200 מ"ל	לבן 3% שומן 150 מ"ל - טרם הושלמה הבדיקה	לבן 3% שומן		יטבתה- לבן 3% - מועשר בוויטמין D ובסיבים, ובלבד שהדבר יצוין עד ליום 1.11.14, בכיתוב ברור ובולט על גבי האריזה.
	גילה 3% שומן- 125 מ"ל	לבן 3% שומן 125 מ"ל -טרם הושלמה הבדיקה			

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

טור א' המצרך שבפיקוח לפי הגדרתו בצו	טור ב' מצרך דומה (תנובה)	טור ג' מצרך דומה (טרה)	טור ד' מוצר דומה (שטראוס-יטבתה)	הערות	מוצרים מוחרגים שאינם דומים
שמנת חמוצה 15% שומן (רגילה)- גביע 200 מל"ל	שמנית 15% שומן	שמנת חמוצה 15% 125 מ"ל	שמנת 15% שומן		יטבתה-שמנת 15% שומן – שמנת מועשרת בסידן וויטמין D ובלבד שהדבר יצוין עד ליום 1.11.14, בכיתוב ברור ובולט על גבי האריזה.
שמנת מתוקה 38% שומן, קרטון 250 מל"ל	שמנת להקצפה 38%	שמנת מתוקה עמידה לקצפת 38% 250 מ"ל	שמנת להקצפה 38% מהדרין (יטבתה)		
גבינות קשות					
גבינה חצי קשה עמק (רגילה) 28% שומן	----------	גבינה צהובה 28% שומן – חריץ (נעם)-טרם הושלמה הבדיקה	----------		
גבינה חצי קשה גלבוע- 22% שומן	----------	גבינה צהובה 22% שומן- חריץ (נעם)-טרם הושלמה הבדיקה	----------		
גבינות רכות					
גבינה לבנה 5% - גביע 250 מל"ל	גבינה לבנה 5% 250 גרם מהדרין	גבינה לבנה 5% - 250 גרם מהדרין	גבינת סקי 5%		

*יצוין כי רשימה זו הינה רשימה בסיסית ולדוגמה בלבד.

יוסבר כי מוצרים שאינם נחשבים "מצרך דומה", על אף שיש בהם תוספות בלתי נראות כמוסבר בסעיף ג' לעקרונות, מנויים במפורש בטור ו' לעיל **בלבד**. יפורטו להלן את הנימוקים שהיוו את הבסיס לקבלת החלטה זו.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

1. **<u>מוצרי תנובה-</u>**

א. **חלב אורגני** – חלב אורגני מיוצר ברפת ייחודית הפועלת לפי ממשק אורגני לפי חוק להסדרת תוצרת אורגנית, תשס"ה-2005, שהוא שונה מהותית מממשק ייצור של חלב רגיל. סך החלב האורגני בישראל מהווה פחות מאחוז מהצריכה הארצית.
בשל תכונותיו הייחודיות של מוצר זה, המותאמות לאוכלוסייה מסוימת הדוגלת בהקפדה על מקור המזון ואופן גידול הפרות, נוצרה נישה צרכנית ייחודית של מוצרים מסוג זה בכל העולם. המוצר האורגני מבודל הן באיזורי המכירה ברשת והן בהליך השיווקי שלו.

בהתאם לנתונים שנמסרו על ידי המחלבה נלמד כי עבור צרכני התוצרת האורגנית מדובר במוצר ייחודי בעל תועלת מהותית לצרכן, שלאורה מוכנים צרכנים אלה לשלם על המוצר פרמיה מיוחדת.

ב. **משקה חלב מועשר- תוספת סידן, ויטמין D וסיבים תזונתים**.
בהתאם לנתונים שהועברו על ידי המחלבה נראה כי ישנן תוספות משמעותיות של סידן, ויטמין D וסיבים תזונתיים במוצר.
בהתאם לסקרי צרכנים שהוצגו, נראה כי צרכני מוצרי חלב מועשרים רואים בהם כמוצרים בעלי יתרונות בריאותיים ביחס למוצרי חלב שאינם מועשרים.
נלמד כי פלח הצרכנים שצורך מוצר זה, בוחר בו על אף שנתונה בידיו אפשרות קניית המוצר ללא כל תוסף. עוד נלמד, כי צרכנים אלו מוכנים לשלם על מוצר זה פרמיה גבוהה יותר מהמוצר שבצו, מה שמהווה ראייה נוספת לכך שהצרכן מוצא בשינויים האמורים תועלת מהותית.

ג. **משקה חלב בטעם וניל** – מצרך זה הינו מצרך חלב אשר הוסף לו טעם. יודגש כי ניתן ללמוד על שוני המצרך גם לפי שמו שכן מצרך זה מוגדר כ"משקה חלב" ולא חלב.
לפי הצרופות וההסברים שהוגשו, המצרך נבדל ממצרך חלב שבצו בשל תוספת טעם הוניל, מתיקות הסוכר, וכן בשל היותו מועשר בסידן, סיבים תזונתים וויטמין D.
כמו כן, יודגש כי בהתאם לעמדת המפקח מיום 27.5.2014, מצרך שיש בו שינויים מהותיים בתכונותיו, הבאים לידי ביטוי בתוספת טעם, צבע, מרקם וכדומה, ייחשב כמצרך בעל שינויים הנראים לעין ולכן לא יוכר כמצרך דומה כהגדרתו בחוק.

ד. **חמאה מלוחה** – מדובר במצרך השונה מהחמאה הרגילה, הן בשל טעמה המלוח והן בשל הגדרת התקן הישראלי השונה מהתקן של החמאה הרגילה.
תכונותיה של החמאה המלוחה שונות באופן מהותי מהחמאה הרגילה, וכך גם השימושים לשמם נדרשת. נמצא כי התועלת המהותית לצרכן הסביר נעוצה בשימוש החמאה המלוחה בעיקר למריחה ופחות לבישול ואפיה. למעלה מכך, יצוין כי שינויים אלה הודגשו באופן ניכר על גבי אריזת המצרך.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 03 - 9485537 , פקס 03 - 9485830
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

2. **<u>מוצרי יטבתה:</u>**

חלב מועשר- תוספת סידן, ויטמין D וסיבים תזונתיים.

מהמסמכים שהועברו בנושא עולה שהמצרך מכיל תוספות משמעותיות של סידן, ויטמין D וסיבים תזונתיים במוצר.

לפי סקרי הצרכנים שהוצגו נמצא כי בעיני הצרכנים קיימים יתרונות ממשיים במוצר על פני המוצר הרגיל ללא התוספות. על פי נתוני השיווק שהוצגו, הצרכנים מוכנים לשלם על מוצר זה פרמיה גבוהה יותר מהמוצר שבצו.

עם זאת, לגבי חלק מהמצרכים נדרשה המחלבה לבצע מספר שינויים בכיתוב על גבי אריזתם, כמפורט להלן:

1. **שמנת מועשרת בסידן וויטמין D**

הנימוקים שצוינו לעיל בעניין חלב מועשר תקפים גם במקרה זה.

עם זאת, כדי להבטיח את מודעותו של הצרכן לכך שמדובר במוצר שונה מהותית מהמוצר המפוקח, יש להדגיש ולבדל את היות המצרך "מועשר" באופן ניכר על גבי אריזתו. כמו כן גודל האותיות של שתי המילים "שמנת מועשרת" צריך להיות זהה.

יצוין כי אם לא יבוצע שינוי האריזות כנדרש לעיל, לצורך בידול המוצר המועשר והדגשת שונותו מהמוצר המנוי בצו, עמדתי היא שלא ניתן יהיה לקבוע שבעיני הצרכן הסביר מדובר במוצר שונה בתכונותיו מהמוצר המנוי בצו. במצב זה – כאמור ללא שינוי הכיתוב על האריזות כנדרש- המוצר יחשב כ"מצרך דומה", ואכיפת החוק ביחס אליו תחל ביום 1.11.2014.

2. **לבן 3% ו 4.5% שומן מועשר בסידן וויטמין D**

הנימוקים שצוינו לעיל בעניין חלב מועשר תקפים גם במקרה זה.

עם זאת, עובדת היותם של מוצרים אלה מוצרים מועשרים ושונים מהותית מהמצרכים המנויים בצו אינה מובלטת כראוי על גבי אריזתם, וניתן ללמוד זאת רק מעיון מדוקדק והשוואה בין רשימת הרכיבים של כל מוצר.

גם בעניין זה, כדי להבטיח את מודעותו של הצרכן לכך שמדובר במוצר שונה מהותית מהמוצר המפוקח, יש להדגיש ולבדל את היות המצרך "מצרך מועשר" באופן ניכר על גבי אריזתו.

יצוין כי אם לא יבוצע שינוי האריזות כנדרש לעיל, לצורך בידול המוצר המועשר והדגשת שונותו מהמוצר המנוי בצו, עמדתי היא שלא ניתן יהיה לקבוע שבעיני הצרכן הסביר מדובר במוצר שונה בתכונותיו מהמוצר המנוי בצו. במצב זה – כאמור ללא שינוי הכיתוב על האריזות כנדרש- המוצר יחשב כ"מצרך דומה", ואכיפת החוק ביחס אליו תחל ביום 1.11.2014.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

יובהר כי כל מצרך חדש אשר עונה על העקרונות המפורטים לעיל, או מצרך באריזה חדשה, מהווה מצרך דומה, כל עוד לא הותר או נקבע לו מחיר אחר על ידי המפקח.

בברכה,

אורי צוק בר
המפקח על המחירים

מכותבים:
יו"ר ועדת המחירים, משרד האוצר - גב' איריס גינזבורג
היועצת המשפטית, משרד החקלאות - עו"ד אפרת אביאני

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

בבית משפט השלום
בראשון לציון

ת.צ. 17-10-

התובע: **דב צימרמן ת.ז 033408014**
ע"י ב"כ עוה"ד ישי זילברברג ו/או עדו מלין
מהשדרה המרכזית 15, מודיעין
טל': 073-7422221 ; פקס: 077-4704615

- נ ג ד -

הנתבעת: **אלמשהדאוי קינג סטור בע"מ, ח.פ 514340884**
ממשהד 1, ת.ד 1019, 1696700

סכום התביעה האישית: 1.8 ש"ח ₪ (קרן).

כתב תביעה- תובענה ייצוגית

התובע מתכבד בזאת להגיש לבית המשפט הנכבד תובענה זו כנגד הנתבעת, אלמשהדאוי קינג סטור בע"מ (להלן: "**קינג סטור**" ו/או "**הנתבעת**") בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "**חוק התובענות הייצוגיות**").

ואלו נימוקי התביעה:

א. פתח דבר

1. **תביעה זו עניינה בהחלטת הנתבעת לעשות דין לעצמה שעה שהחליטה להפר בריש גלי את הוראות חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו - 1996 (להלן: "החוק") וצווי הפיקוח ו/או הנחיות המפקח על המחירים אשר הוצאו מכוחו, בכך שהיא מחייבת לקוחות אשר רוכשים ממנה מוצרים שמחירם מצוי בפיקוח המדינה, כגון חלב, חמאה וגבינות, במחיר גבוה מזה הקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים.**

2. ויובהר כי התנהלותה של הנתבעת, אינה עולה בקנה אחד עם חובתה מכח הדין. אם כן, הדרך היחידה להדביר את התופעה המתוארת לעיל, היא לאשר כנגד הנתבעת תביעה ייצוגית זו וזאת על מנת לאכוף את הדין ולהרתיע את הנתבעת ודומיה מלהפר אותו.

ב. הצדדים

3. התובע, הינו אזרח תושב מודיעין, הרוכש מידי פעם מוצרים מאת הנתבעת. יובהר כבר כעת כי התובע הוא "צרכן" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**").

4. הנתבעת הנה רשת סופרמרקטים המפעילה למעלה מ-10 סניפים ברחבי הארץ ואתר אינטרנט המספק שירותי משלוחים למוצריה. הנתבעת מהווה "עוסק" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן.

ג. הרקע העובדתי

סיפורו של התובע

5. ביום 17.07.17 רכש התובע מספר מוצרים בסניף הנתבעת, הממוקם בראש העין.

6. כשהגיע התובע לביתו, עיין בחשבונית הרכישה, וגילה להפתעתו כי הנתבעת חייבה אותו ביתר בעבור גבינה לבנה "סקי" 500 גרם, המצויה בפיקוח, בעבור גבינה לבנה "תנובה" 750 גרם המצויה בפיקוח, בעבור גבינה לבנה "טרה" 500 גרם המצויה בפיקוח, בעבור חמאה "תנובה" 200 גרם המצויה בפיקוח ובעבור כד חלב 2 ליטר של "תנובה" המצוי אף הוא בפיקוח. כך חייבה אותו הנתבעת ב-14.4 ₪ שהם **0.60 ש"ח** מעבר למחיר המרבי אותו מותר היה לה לגבות בעבור גבינה לבנה של תנובה, ב-9.8 ₪ שהם **0.60** ש"ח ביתר בעבור גבינה לבנה "סקי" 500 גרם, ב-9.4 ₪ שהם **0.20** ש"ח ביתר בעבור גבינה לבנה של טרה 500 גרם, ב-7.9 ₪ שהם **0.30** ₪ ביתר בעבור חמאה "תנובה" 200 גרם וב-10.90 ₪ שהם **0.10** ₪ ביתר בעבור כד חלב 2 ליטר של "תנובה". בסך הכל חויב התובע ב-1.8 ₪ ביתר בעבור המוצרים המצויים בפיקוח.

7. על מנת לוודא כי אין מדובר בתקלה נקודתית בדק התובע גם את המחירים המפורטים באתר האינטרנט של הנתבעת, ושם נוכח לגלות כי ישנם מוצרים נוספים המצויים בפיקוח ונמכרים על ידי הנתבעת ביתר: כך כד חלב 2 ליטר של תנובה " המצוי בפיקוח נמכר במחיר של 11.9 ₪ שהם **0.40** ₪ מעבר למחיר המפוקח; גבינה לבנה 750 גרם של טרה נמכרת ב-13.9 ₪ - פער של **10 אג'** מהמחיר המפוקח; וכמובן המוצרים שאוזכרו לעיל.

העתק חשבונית הרכישה וצילום המוצרים המפוקחים באתר האינטרנט של הנתבעת מצ"ב ומסומן **נספח א'**.

ד. עילות התביעה

8. להלן יפורטו העילות על פיהן נתבעת הנתבעת ויובהר כיצד העובדות שהובאו לעיל מקיימות את המסגרת המשפטית הרלוונטית לכל עילה ועילה.

הפרת חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו - 1996

9. סעיף 11(א)(1) לחוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, אוסר על עוסק למכור מצרך המצוי בפיקוח ונקבע לו מחיר מרבי, במחיר העולה על המחיר המרבי שנקבע לו:

> **(א) (1) לא ימכור אדם במהלך עסקו מצרך ולא יעשה במהלך עסקו שירות במחיר העולה על המחיר הקובע; נקבע למצרך או לשירות מחיר קובע שאינו מחיר מרבי, לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך ולא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, אלא באותו מחיר;**
>
> **(2) נקבע למצרך או לשירות רווח מרבי כאמור בסעיף 12(ב), לא ימכור אדם במהלך עסקו אותו מצרך או לא יעשה במהלך עסקו אותו שירות במחיר שיש בו למוכר או לעושה השירות יותר מהרווח שנקבע.**
>
> **(3) נקבע למצרך או לשירות מחיר מזערי כאמור בסעיף 12(ג), לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך או לא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, במחיר הנמוך מן המחיר המזערי.**

10. לעניין חוק זה, נקבע כי מצרך הנו, בין היתר, גם מצרך דומה למצרך שבפיקוח.

"מצרך" - כל חי, צומח או דומם, לרבות מקרקעין, מים, חשמל ומחצבים, וכן זכויות וטובות הנאה, ולרבות מצרך דומה;

"מצרך דומה" - מצרך שמבחינת השימוש בו בידי רוכש סביר הינו בעל תכונות דומות ביותר למצרך פלוני, אף אם אינו זהה מכל הבחינות, ואף אם הוא שונה מאותו מצרך במשקלו, בגודלו, באריזתו או בשמו;

11. צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לחלב ומוצריו), אשר הוצא מתוקף סעיף 12 לחוק, מצווה על מחיר מרבי למוצרי חלב, לרבות חלב טרי לשתיה, 1% שומן ו 3% שומן, גבינות רכות, שמנת, חמאה, ביצים ועוד.

העתק צו הפיקוח האחרון שפורסם ביום 22.2.16 מצ"ב ומסומן **נספח ב'**.

12. באתר המירשתת של משרד הכלכלה מתעדכנים המחירים בהתאם לצווי הפיקוח. כך למשל מופיע מחיר הגבינה באתר:

⊖ גבינה לבנה 5%	250 גרם	3.3	4.6	3.93	10/02/2016 להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:
גבינה לבנה 5% 250 גרם מהדרין

שטראוס:
גבינת סקי 5%

מוצרים מוחרגים:
גבינה לבנה 5% מועשרת בסידן D ובויטמין (טרה)

ומחירי החלב:

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
חלב טרי 3% שומן בשקית (רגיל)	שקית 1 ליטר	3.82	5	4.27	10/02/2016	להרחבה
חלב טרי 1% שומן בשקית (רגיל)	שקית 1 ליטר	3.59	4.65	3.97	10/02/2016	להרחבה
⊖ חלב טרי 3% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ל	4.33	5.75	4.91	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:
חלב שתיה בכד- 2 ליטר בקרטון ובכד חלב שתיה- 1.5 ליטר (קרטון)

טרה:
חלב 3% שומן – 2 ליטר (קרטון)

שטראוס:
חלב אילת רגיל לא מועשר בשקית או בקרטון לפי המחיר בהתאמה

מוצרים מוחרגים:
חלב מועשר תנובה 1% חלב מועשר יוטבתה 3%,2%,1% בכל האריזות חלב טרי אורגני 3% הרדוף תנובה-משקה חלב בטעם וניל 3%,1% שומן ובלבד שעל גבי האריזה יצוין בכיתוב ברור כי החלב הוא חלב מועשר

הערות:
כל גודל אחר הגדול מחצי ליטר יחשב למצרך דומה וימכר במחיר מרבי יחסי למוצר המפוקח של קרטון /כד ב 3% וב 1%

⊖ חלב טרי 1% שומן בקרטון (רגיל)	קרטון+פקק1ל		5.4	4.62	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:
חלב שתיה בכד ובקרטון דל שומן- 2 ליטר

טרה:
חלב 1% שומן – 2 ליטר (קרטון)

שטראוס:
חלב אילת רגיל לא מועשר בשקית או בקרטון לפי המחיר בהתאמה

מוצרים מוחרגים:
חלב מועשר תנובה 1% חלב מועשר יוטבתה 3%,2%,1% בכל האריזות חלב טרי אורגני 3% הרדוף תנובה-משקה חלב בטעם וניל 3%,1% שומן ובלבד שעל גבי האריזה יצוין בכיתוב ברור כי החלב הוא חלב מועשר

הערות:
כל גודל אחר הגדול מחצי ליטר יחשב למצרך דומה וימכר במחיר מרבי יחסי למוצר המפוקח של קרטון /כד ב 3% וב 1%

ומחירי החמאה :

5. חמאה- בפיקוח משרד החקלאות

שם המצרך ותיאורו	משקל ואריזה	לקמעונאי בש"ח ללא מע"מ	לצרכן בש"ח כולל מע"מ	לצרכן בש"ח באילת	תאריך עדכון	הסטוריית מחירים
⊖ חמאה רגילה	חבילה 100 גרם	2.81	3.8	3.25	10/02/2016	להרחבה

מוצרים דומים:

תנובה:
חמאה- 200 גרם

טרה:
חמאה - 200 גרם

מוצרים מוחרגים:
תנובה- חמאה מלוחה 200 גר'

הערות:
חמאה במשקל הנמוך מ- 50 גר' אינה "מצרך דומה"

העתק צילום מסך של אתר המירשתת של משרד הכלכלה מצ"ב ומסומן **נספח ג'**.

13. יובהר כי בהתאם להוראות החוק בכל הנוגע ל"מוצר דומה", גם גבינה לבנה 500/750 גרם "סקי" של שטראוס ושל טרה, אשר נבדלת בגודל אריזתה, מצויה תחת פיקוח ועל מחירה להיגזר ולהסתמך על מחירו של גביע גבינה לבנה 250 גרם המצוי בפיקוח. וכך גם על כדי החלב 2 ליטר של תנובה, אשר נבדלים בגודל אריזתם, מצויים תחת פיקוח ועל מחירם להיגזר ולהסתמך על מחירו של קרטו חלב 1 ליטר המצוי בפיקוח וכך גם לגבי חמאה 200 גרם של תנובה.

14. לעניין זה ראוי אף להבהיר כי על אריזות הגבינות והחלב, מצוין, ברחל בתך הקטנה, כי הנם מוצרים המצויים בפיקוח ממשלתי. כיתוב זה הוסף למוצרים המצויים בפיקוח ע"י היצרנים. גם באתר האינטרנט של הנתבעת לא מצוין בסמוך למוצרים אלו כי מחירם מצוי בפיקוח – דבר חמור לכשעצמו.

15. וראו בהקשר זה מסמכי המפקח על המחירים מיום 27.5.14 ומיום 5.8.14, בהם הובהרה היטב כוונת המחוקק בכל הנוגע למוצרים דומים (עוד נבהיר כי המפקח הבהיר היטב את הוראות החוק ונתן שהות לעוסקים בכל הנוגע לאכיפה הפלילית בלבד, אך מובן כי במישור האזרחי אין ספק כי הוראות החוק ברורות ומחייבות מעת חיקוקו וראו בת"צ 40303-03-13 **שלו נ' מגה קמעונאות בע"מ** (18.8.14) אישור הסדר פשרה הקובע כי חברי הקבוצה יהיו כל לקוחות הנתבעת אשר **במהלך 7 השנים קודם** הגשת התובענה ובקשת האישור רכשו מהנתבעת את המוצרים במחיר גבוה מהמחיר המרבי היחסי בהתאם לצו הפיקוח).

העתק מסמכי המפקח על המחירים מצ"ב ומסומנים **נספח ד'**.

16. מכל מקום, למרות לשון החוק הברורה ולמרות הבהרות המפקח (שניתנו לפני למעלה משנה וחצי), החליטה הנתבעת לפעול בניגוד לדין ולגבות מחירים מופקעים מלקוחותיה.

17. ודוק, מאחר וברור כי הנתבעת הפרה את הוראות החוק, עילת התביעה (והגדרת הקבוצה, בהתאם) נוגעת לכל סוגי המוצרים הנמצאים בפיקוח וההפרה צריכה להיבדק ביחס לכל אחד ואחד מהם בהתאם למחיר המפוקח במועד בו נמכרו.

הפרת חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981

18. לתובע עומדות, בין השאר, העילות על פי חוק הגנת הצרכן, הטעייה, ניצול מצוקת הצרכן והפרת חובת הגילוי לפי סעיפים 2-4 בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**"); חוק הגנת הצרכן קובע בסעיף 2, בין היתר:

> **2. (א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:**
>
> ...
>
> **(13) המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית;**

סעיף 31 (א) בחוק הגנת הצרכן קובע:

> **"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]".**

19. בהחלטת בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השו' נד"ב) ת"צ 18451-04-11 **גד נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ** (פורסם בנבו) (7.4.14) (להלן: "**פסק דין חוגלה**") נקבע כך:

"אשר לעילות ההטעיה ואי הגילוי שבסעיפים 2 ו-4 בחוק הגנת הצרכן, הפסיקה דנה בטיבה של ההטעיה על פי חוק הגנת הצרכן. ברע"א 2837/98 ארד נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ פ"ד נד(1) 600, 607 (2.3.00) נקבע כי:

"הטעיה היא הצהרה כוזבת. ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות. הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה על דרך של מצג שווא הכולל פרטים שאינם תואמים את המציאות; השנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי-גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם (ראו: ג' שלו דיני חוזים [9], בעמ' 225; ד' פרידמן, נ' כהן חוזים (כרך ב) [10], בעמ' 787). ודוק: אין דין עילת ההטעיה לפי דיני החוזים כדינו של איסור ההטעיה על-פי חוק הגנת הצרכן. בעוד שבדיני החוזים על-מנת שתתגבש עילת ההטעיה נדרש כי הצד הטוען להטעיה אכן טעה ובשל טעותו זו התקשר בחוזה (ראו סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973), הרי שהאיסור מכוח חוק הגנת הצרכן רחב יותר והוא חל על כל 'דבר... העלול להטעות צרכן' (ההדגשה שלי – ט' ש' כ') גם אם הלה לא הוטעה בפועל".

בד"נ 5712/01 ברזני נ' בזק חברה ישראלית לתקשורת בע"מ פ"ד נז(6) 385 (11.8.03) (להלן: "עניין ברזני") דן בית המשפט בקשר שבין סעיף 2 – 7 בחוק הגנת הצרכן לבין פקודת הנזיקין וכך הוא קובע:

"הוראת סעיף 2(א) של החוק אינה מלמדת אותנו מה סעד זכאי צרכן לקבלו מעוסק שעשה דבר 'העלול להטעות צרכן' בעניין מהותי בעיסקה. את החָסֶר – אם חסר הוא – משלימה הוראת סעיף 31(א) לחוק בהורותה אותנו כי דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג' או ד' שלחוק כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין (ראו פיסקה 11 לעיל). הוראת סעיף 2(א) מקומה הוא בפרק ב' שלחוק – פרק המחזיק את הסעיפים 2 עד 7, וכותרתו היא 'הטעיה וניצול מצוקה' – ומכאן נדע כי מעשה או מחדל שסעיף 2(א) אסר עליהם – דינם כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין. לכאורה, שתל חוק הגנת הצרכן את הוראת סעיף 2(א) שבו – וכמותה הוראות רבות נוספות – בתוכְכי פרק העוולות שבפקודת הנזיקין, ודינה של הוראת סעיף 2(א) הוא כדין עוולות אחרות שבפקודה. אחת המסקנות הנדרשות מכאן היא שהוראת סעיף 2(א) שלחוק חוסה תחת כַּנְפֵי הדוקטרינות ועקרונות היסוד המנויים בפקודה והמחילים עצמם על כל העוולות שבה".

בעניין ברזני קובע עוד בית המשפט כי הדוקטרינות הקבועות בפקודת הנזיקין – דוקטרינת הקשר הסיבתי לפיה חייב שיתקיים קשר סיבתי בין מעשהו או מחדלו של אדם שהם עוולה לבין נזק שנגרם לנפגע, ודוקטרינת הפיצוי לפיה אין אדם זכאי לפיצוי אלא בגין נזק שנשא בו מפאת מעשה עוולה, ורק כדי אותו נזק בו נשא – חלות גם על העוולות שהן לבר מפקודת הנזיקין, כמו אלה שלפנינו, מכח סעיף 31 בחוק הגנת הצרכן.

בע"א 1338/97 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית נ' ראבי פ"ד נז(4) 673, 694 (19.5.03) חזר בית המשפט העליון וקבע כי:

"אחד האלמנטים הנדרשים לקיומה של תובענה ייצוגית הוא קיומו של נזק לצרכן מקום שעילת התובענה היא נזק. ביסוד תביעתו של ראבי עומדות טענות ההטעיה ואי-עמידה בחובות הגילוי כלפי הצרכן בניגוד לסעיפים 2 ו-4 לחוק הגנת הצרכן, ובגינן הוא תובע סעדים כספיים של השבה ופיצויים. על-פי סעיף 31(א) לחוק, דין מעשה או מחדל מסוג זה כדין עוולה על-פי פקודת הנזיקין. מכוח הוראה זו נוצר קישור בין שתי מערכות החוקים הללו, ויש להחיל על העוולות לפי חוק הגנת הצרכן את עקרונות היסוד של פקודת הנזיקין, בשינויים המחויבים (ראה ע"א 1977/97 פרשת ברזני [1])). מכוח הקישור האמור לפקודת הנזיקין נחזות עילות ההטעיה ואי-הגילוי בחוק הגנת הצרכן כהפרת חובה חקוקה, המהווה עוולה על-פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין. יסודותיה של עוולה זו משליכים על עילות התביעה על-פי חוק הגנת הצרכן. מרכיב חיוני בעוולה זו הוא קיום נזק שממנו נובעת זכות הנפגע לסעד תרופתי אשר נועד להיטיב את נזקו (דברי הנשיא ברק בפרשת ברזני [1], בעמ' 618-619)".

בע"א 7808/06 שרה לוי נ' מדינת ישראל (20.8.12) נקבע:

"סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן קובע כי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] תחול, בין היתר, גם על מעשה או מחדל בניגוד לסעיפים 2(א) ו-3 לחוק הגנת הצרכן, שבהם עסקינן. משמע, שעל התובע על פי סעיפים אלה לעמוד בנטל ההוכחה הרגיל בדיני הנזיקין ולהוכיח, בין היתר, כי נגרם לו נזק כתוצאה מהפעילות העוולתית הנטענת, ובנוסף, כי קיים קשר סיבתי בין

הפעילות האמורה לבין הנזק (ראו: עניין ברזני, בעמוד 617; דנ"א 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק – חברה ישראלית לתקשורת בע"מ".

מכל האמור עולה כי נוכח העובדות העולות מגרסת הנתבעת, הונחה תשתית לכאורית לעילות ההטעיה ואי הגילוי בכך שהנתבעת חדלה מלגלות את דבר התקלה בקו הייצור שגרם לפגם בחיתולים, חרף ידיעתה אודותיה וכי עקב כך נגרם נזק לצרכנים בדמות של עגמת נפש והוצאה כספית ניכרת בגין חשמל מים וחומרי כביסה, נוכח ריבוי הכביסות להן נדרשו עקב דליפת החיתולים. "

20. אין ספק כי במקרה דנן הונחה גם הונחה תשתית עובדתית המקיימת את הנדרש במסגרת עילות אי הגילוי וההטעיה ואשר מבהירות כי קיים קשר סיבתי מובהק בינן לבין קרות הנזק. הנתבעת הטעתה את התובע באשר למחיר שביכולתה לגבות, ניצלה את בורותם של חברי הקבוצה או את חוסר תשומת לבם, הטעתה אותם וגבתה מחיר גבוה מכפי שמתיר לה הדין.

21. בנוסף תקנה 2(א) לתקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי מוצר מזון בפיקוח), תשע"ב-2012 קובעת כלדקמן:

"עוסק המוכר מוצר מזון בפיקוח, יציב שלט, בסמוך ככל האפשר למוצר מזון בפיקוח, במקום בולט לעין ובאותיות וספרות ברורות וקריאות, המגלה לצרכן את רשימת מוצרי המזון בפיקוח הסמוכים לשלט ואת מחירו הכולל של כל מוצר כאמור."

22. הנתבעת לא קיימה את הוראות התקנה האמורה ובכך הוסיפה חטא על פשע הן בהטעיית חברי הקבוצה והן באי הגילוי הנדרש ממנה על פי דין.

<u>הפרת חובה חקוקה</u>

23. במעשיה ביצעה הנתבעת גם עוולה של הפרת חובה חקוקה כלפי התובע כנקוב בסעיף 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש):

> 63. (א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק — למעט פקודה זו — והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, והפרתה גרמה לאותו אדם נזק מסוג או מסבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל הפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.
>
> (ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

24. העוולה של הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968, מתייחסת להפרת חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו – 1996 ולצווים שניתנו מכוחו ולחוק הגנת הצרכן, הכל כמפורט לעיל.

25. כידוע, יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה הם אלו: (א) קיומה של חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק; (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק; (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו; (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק; (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק (ראו: **ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש**).

26. אין ספק כי החיקוק קיים; מטרתו, כפי שפורט לעיל, ברורה והוא נועד לטובת חברי הקבוצה ועל מנת שיוכלו לרכוש מוצרים בסיסיים, כדוגמת חמאה, חלב וגבינות, במחיר שקבע המחוקק; הנתבעת הפרה את החובה המוטלת עליה; ההפרה גרמה נזק; והנזק הוא בדיוק הנזק שהחיקוק נועד למנוע.

27. לפיכך, המסקנה הבלתי נמנעת היא, כי התקיימו כל תנאיו של סעיף 63 לפקודת הנזיקין.

עשיית עושר ולא במשפט

28. חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979 קובע כי מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכייה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה.

29. הפסיקה הבהירה את שלושת היסודות של החוק (א) התעשרות (ב) שלא כדין (ג) על חשבון המזכה.

30. אין כל ספק כי במקרה דנן חברי הקבוצה חויבו במחיר גבוה מן המחיר המפוקח, וכך התעשרה הנתבעת על חשבונם.

31. ההתעשרות שנוצרה איננה כדין, שכן היא נובעת כל כולה מהעובדה שהנתבעת פשוט לא טורחת לפעול בהתאם להוראות החוק והצווים שמכוחו, כפי שפורט לעיל בהרחבה. כמו כן, מובן כי ההתעשרות נוצרת על חשבון חברי הקבוצה.

32. בפסק דין דפני פרי קבע בית המשפט כדלקמן:

> **"עילה נוספת שהתובעים סומכים עליה היא התעשרות של המשיבות שלא כדין, לפי סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979. גם עילה זו נראית לכאורה מבוססת. אם יוכח כי המשיבות גבו מן התובעים סכומים שלא היו רשאיות לגבות על פי דין, קיימת לכאורה קבלת טובת הנאה, שבאה למשיבות מן התובעים, "שלא על פי זכות שבדין", כמובנה בסעיף 1 לחוק עשיית עושר, ואשר קמה חובה להשיבה. המשיבות אינן זכאיות להמשיך ולהחזיק בסכומי התוספת שגבו שלא כדין. גישה זו ניתן להסיק גם מהוראת סעיף 11(ב) לחוק הפיקוח, הקובעת: "שילם אדם בעד מצרך או בעד שירות את המחיר הקובע, אף אם הוסכם בחוזה על מחיר גבוה יותר, לא יהווה הדבר הפרת החוזה ולא ישמש עילה לבטלותו או לביטולו, או לתביעת ההפרש או כל פיצוי, שיפוי או השבה". "**

33. נדמה כי אין צורך להוסיף על האמור, המבהיר כי במקרה דנן עומדת לתובע ולקבוצה עילת עשיית עושר ולא במשפט כנגד הנתבעת. אף אין כל ספק כי לנתבעת אין הצדק כלשהו שיאפשר לה להפטר מחובת ההשבה הקבועה בדין.

גזל - גביה בניגוד לדין

34. התעריפים שגבתה הנתבעת מצרכנייה מפוקחים על ידי מדינת ישראל. לפיכך, ככל והמדינה אישרה לנתבעת לגבות סכום מסוים בגין מוצר מסוים או דומה לו, אסור לנתבעת לגבות מהם סכום העולה על הסכום האמור. וראו בהרחבה בעניין זה במסגרת ניתוח עילת הפרת חובה חקוקה.

35. דהיינו, כאשר הנתבעת גבתה סכום העולה על המחיר המפוקח, ממילא מדובר כאן בגביה בניגוד לדין.

36. כמו כן, מאחר ויש איסור על הנתבעת לגבות סכומים מעבר למאושר לה, ממילא עניין לנו בעבירה של הנתבעת על עוולת הגזל לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

37. סעיף 52 לפקודת הנזיקין קובע כך:

"גזל הוא כשהנתבע מעביר שלא כדין לשימוש עצמו מיטלטלין שהזכות להחזיקם היא לתובע, על ידי שהנתבע לוקח אותם, מעכב אותם, משמיד אותם, מוסר אותם לאדם שלישי או שולל אותם מן התובע בדרך אחרת."

38. ואילו הגדרת מיטלטלין ככוללת כסף נמצאת בסעיף 2 לפקודה:

" "מיטלטלין" - דומם או חיה, לרבות כסף, פרי עצים וגפנים, דגנים, ירקות ויבולים אחרים ומים, בין בתלוש ובין במחובר" (ההדגשה של הח"מ)

39. לנוכח האמור אין ספק כי הנתבעת גבתה סכומים בניגוד לדין, כלומר גזלה את התובע ואת חברי הקבוצה וחובה עליה להשיב להם את הסכום שגבתה שלא כדין. כפי שקובע סעיף 55 לפקודת הנזיקין:

"בתובענה שהוגשה על גזל רשאי בית המשפט, לפי הנסיבות, לצוות על החזרת הגזלה, בנוסף על כל תרופה אחרת שנקבעה בפקודה זו או במקומה של תרופה כאמור."

<u>עילות חוזיות</u>

40. ככל ותטען הנתבעת כי בהתאם לחוזה שנכרת בין הצדדים מותר היה לה לגבות סכומים העולים על צו הפיקוח (למשל בטענה כי הסכום שנגבה הוא הסכום שנמסר לתובע מראש) הרי שגם בהקשר זה בוודאי שהוראות חוק החוזים אוסרות את האמור ומחייבות השבה ופיצוי בהתאם.

41. בת"א **2057/07 דפני פרי ואח' נ' שערי דלק פתוח וניהול-שותפות רשומה ואח'** (פורסם בנבו) (2.8.10) (להלן: "**פסק דין דפני פרי**") קבע בית המשפט כך (פיסקה 20):

"טענה נוספת של התובעים היא כי חוזה רכישת הדלק שבינם לבין המשיבות כולל תניה מכללא האוסרת על המשיבות לגבות תשלומים בניגוד לדין, וכי מכירת בנזין בסכום העולה על הסכום שמתיר החוק מהווה קיום חוזה שלא בדרך מקובלת ובתום לב, בניגוד להוראת סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. התנהגות שכזו מהווה הפרה יסודית של ההסכם, וסכום הנזק בגין הפרה זו הינו הסכום שנגבה ביתר. מקבל אני את טענת התובעים כי אף זו עשויה להיות עילת תביעה במקרה זה, חרף העובדה - אותה מדגישות המשיבות - שהתובעים היו מעוניינים בתדלוק בשירות מלא. יש לראות את הוראות הצו וחוק הפיקוח כמוכללות אל תוך חוזה המכר שבין הלקוח ותחנת הדלק. החוזה יפורש בדרך שאינה מנוגדת לחוק ואינה כוללת תשלום שהחוק אוסר לגבותו. לכאורה, גביית סכומים מעבר למותר מהווה קיום חוזה שלא בדרך מקובלת ובתום לב, ועל כן הפרה יסודית של החוזה."

42. הנה כי כן, ברי כי גביה בניגוד לדין מהווה אף פעולה שלא בתום לב והפרה יסודית של ההסכם, שכן ההסכם כולל תניה מכללא האוסרת על גביה שכזו. ממילא אף תניה זו גוברת על כל תניה העומדת בניגוד לדין.

43. בת.צ. 53033-12-12 **מיכאל לוי נ' זאפ גרופ בע"מ** (פורסם בנבו) (11.5.14) נקבע כך:

"חוק החוזים האחידים מקנה לבית משפט הדן בהליך שבין "ספק" ו"לקוח" (כהגדרת מונחים אלו בחוק החוזים האחידים), את הסמכות לבטל או לשנות "תנאי בחוזה אחיד שיש בו - בשים לב למכלול תנאי החוזה ולנסיבות אחרות - משום קיפוח לקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העלול להביא לידי קיפוח לקוחות" (סעיף 3 לחוק החוזים האחידים, וראו גם סעיף 19 לחוק). סמכות זו הינה סמכות מקבילה לזו העומדת לבית הדין לחוזים אחידים, והיא קיימת הן בתביעה "רגילה"

(תביעה אישית), הן בהליך של תובענה ייצוגית (ראו ת"צ (מרכז) 3482-11-09 פרידמן נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ [פורסם בנבו] (ניתנה ב-17.11.2010 ע"י השופטת מיכל נד"ב. להלן: "עניין הולמס פלייס"), פסקה 17; ת"צ (מרכז) 13354-12-08 ש.א.מ.ג.ר. שירותי אכיפה בע"מ נ' ניו קופל בע"מ [פורסם בנבו] (ניתן ביום 31.3.2011 ע"י השופטת אסתר שטמר), פסקאות 7–8, וכן החלטתי בת"צ (מרכז) 20119-08-11 סולמי לביא משרד עו"ד נ' דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ [פורסם בנבו] (ניתן ביום 8.12.2013), פסקה 19)."

44. הגדרות החוק הינן כלדקמן:

"חוזה אחיד" - נוסח של חוזה שתנאיו, כולם או מקצתם, נקבעו מראש בידי צד אחד כדי שישמשו תנאים לחוזים רבים בינו לבין אנשים בלתי מסויימים במספרם או בזהותם;

"תנאי" - תניה בחוזה אחיד, לרבות תניה המאוזכרת בו וכן כל תניה אחרת שהיא חלק מההתקשרות, ולמעט תניה שספק ולקוח הסכימו עליה במיוחד לצורך חוזה מסויים;

"ספק" - מי שמציע שהתקשרות עמו תהיה לפי חוזה אחיד, ואחת היא אם הוא הנותן או המקבל של דבר;

"לקוח" - מי שספק מציע לו שהתקשרות ביניהם תהיה לפי חוזה אחיד, ואחת היא אם הוא המקבל או הנותן של דבר;

45. סעיף 3 לחוק האמור קובע כי "**בית משפט ובית הדין יבטלו או ישנו, בהתאם להוראות חוק זה, תנאי בחוזה אחיד שיש בו - בשים לב למכלול תנאי החוזה ולנסיבות אחרות - משום קיפוח לקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העלול להביא לידי קיפוח לקוחות**".

46. אין ספק כי תנאי המאפשר לנתבעת לגבות כספים העולים על המחיר הקבוע בחוק ובצווי הפיקוח שמכוחו הינו תנאי מקפח ודינו בטלות.

47. כמו כן גם הוראות חוק החוזים ותוק החוזים תרופות, הן בנוגע להטעיה והן בנוגע לחובת תום הלב עומדת לתובע בלא כל ספק.

48. בנוסף לאמור, עומדת לתובע עילת ההטעיה מכח הוראות חוק החוזים וראו בהקשר זה בפרוט בכל הנוגע לעילת ההטעיה מכח חוק הגנת הצרכן.

ה. <u>נזקי התובע</u>

49. הנזק שנגרם לתובע על ידי הנתבעת הינו בסך של 1.8 ₪. נזק זה הינו סיכום הפרשי המחירים בין המחירים שמותר היה לנתבעת לגבות מהתובע על פי חוק לבין המחיר שגבתה ממנו בפועל.

ו. <u>סוף דבר</u>

50. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את התביעה דנן ולחייב את הנתבעת בתשלום גמול לתובע ושכר טרחה לעורכי דינו בגין הבקשה דנן.

51. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית והמקומית לדון בתובענה דנן לנוכח הסעד המבוקש ובהתאם למקום המעשה ו/או המחדל בשלו תובעים.

ישי זילברברג, עו"ד
ב"כ התובע

תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010

טופס 3

(תקנה 19)

הודעה למנהל בתי המשפט

לכבוד

מנהל בתי המשפט

הנדון: הודעה לפי חוק תובענות ייצוגיות

מספר תיק:

בבית משפט: השלום בראשון לציון

שמות הצדדים: דב צימרמן באמצעות ב"כ **ישי זילברברג**

נגד

אלמשהדאוי קינג סטור בע"מ, ח.פ 514340884

פרטי המודיע:

שם: עו"ד ישי זילברברג מרחוב מהשדרה המרכזית 15, מודיעין

תפקיד בהליך: ☐ תובע ☐ נתבע ☒ ב"כ תובע ☐ ב"כ נתבע ☐ חבר קבוצה ☐ אחר

זאת הודעה על:

☒ הגשת בקשה לאישור לפי סעיף 6(א) לחוק; הגדרת הקבוצה לפי הבקשה: **כל אדם אשר רכש מהמשיבה מוצרים שמחירם מצוי בפיקוח המדינה וחויב על ידה במחיר גבוה מזה הקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים, והכל בניגוד להוראות חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו - 1996 וצווי הפיקוח ו/או הנחיות המפקח על המחירים אשר הוצאו מכוחו**" מועד הגשת הבקשה: 15.10.17; שאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי הבקשה: ראה לעיל; תמצית הבקשה לאישור התובענה: ראה לעיל; הסעד המבוקש: השבה כספית וכן צו למשיבה לחדול מהתנהלותה; הסכום או השווי המשוערים של תביעותים של כל הנמנים עם הקבוצה: 1.26 מיליון ₪ [סה"כ 20 מילים];

להודעה זו מצורפים המסמכים האלה:

1. בקשה לאישור תביעה כייצוגית על נספחיה
2. כתב תביעה
3.
4.
5.

22.10.17

חתימה